

Bilaga 1

Dnr 0003/25

Årsrapport 2024

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Redovisning av resultat.....	5
2.1.2	Utredning av område Stadsgemensamt	6
2.2	Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål	7
2.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	7
2.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	8
2.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	8
2.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.....	9
2.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	9
2.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	9
2.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	10
2.3	Verksamhetsnära mål.....	11
2.4	Verksamhetsspecifika klimatmål	15
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	17
3.1	Väsentliga personalförhållanden.....	17
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv.....	17
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	17
3.2	Ekonomisk uppföljning	18
3.2.1	Analys av årets utfall	18
3.2.2	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	19
3.2.3	Uppföljning av erhållna statsbidrag.....	19
3.3	Värdering av eget kapital	20
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	21
3.4.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	21
3.4.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	21
3.4.3	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	22

3.4.4	Uppföljning av antal medarbetare per chef	22
4	Bokslut.....	24
4.1	Sammanfattande analys	24
4.2	Resultaträkning.....	25
5	Styrinformation till nämnden.....	26
5.1	Ekonomi	26
5.1.1	Förvaltningsgemensamt	26
5.1.2	Gymnasieskola.....	26
5.1.3	Anpassad gymnasieskola.....	30
5.1.4	Kommunal vuxenutbildning och Yrkeshögskola.....	31
5.1.5	Område stadsgemensamt	32
5.2	Verksamhet	33
5.2.1	Organisation och utbud	33
6	Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag	35
6.1	Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen i och utanför budget.....	35

1 Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen helårsresultat för 2024 visar en positiv avvikelse på 45 mnkr jämfört med budget. Det motsvarar en avvikelse på cirka 1,2 procent av omslutningen. Avvikelsen består främst av positiva avvikelser inom gymnasieverksamheten till följd av att verksamheten i början av året arbetade med handlingsplaner för att uppnå strukturell balans och att anpassa bemanningen till det aktuella elevantalet i klasser. Under våren visade det sig att ett för högt antal elever var budgeterat totalt sett jämfört med faktiskt utfall vilket gav verksamheten svårigheter att ställa om på nytt utifrån ett prognostiserat överskott för förvaltningen. Förvaltningen har dock fortsatt en strukturell utmaning genom låg ersättning per gymnasieelev i förhållande till jämförbara kommuner. Detta i samband med fler elever som har ett ökat behov av stöd när de börjar gymnasiet, dels genom att de saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Av de elever som gick i de kommunala gymnasieskolornas årskurs 3 läsåret 2023/24 var det en något lägre andel som tog examen (83,7 procent) jämfört med föregående läsår (85,0 procent). Årets resultat utgör första avvikelsen på en ökande måluppfyllelse sedan införandet av Lgy11. Totalt har examensgraden ökat något på yrkesprogrammen men minskat på de högskoleförberedande programmen.

För att ge eleverna goda förutsättningar att nå utbildningens mål identifierar gymnasieskolorna närvaron som den främsta faktorn och arbetet för att öka skolnärvaron pågår kontinuerligt. På de enheter där en lägre andel elever tog examen 2024 jämfört med tidigare år ser förvaltningen att en relativt hög frånvaro är en del av förklaringen. I flera fall har även elevernas meritvärden från grundskolan varit lägre än tidigare och insatser i gymnasieskolan har inte i tillräckligt hög grad kunnat tillgodose elevernas behov av stöd för att nå en examen.

Ur ett hemkommunperspektiv så har andelen Göteborgselever med examen inom tre år minskat, både på högskoleförberedande program och yrkesprogram. Däremot så ökar andelen elever med examen inom fyra år, inräknat introduktionsprogrammen, och resultatet är högre än riksgenomsnittet.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Volym-, intäcts- och kostnadsutveckling

	2024	2023	2022
Nettokostnadsutveckling (%)	7%	9%	5%
Personalvolymsutveckling (%)	0%	0%	0%

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

	2024	2023	2022
Andel elever med examen inom 3 år, yrkesprogram (%) hemkommun	72,8	73,9	75,1
Andel elever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program (%) hemkommun	82,6	84,3	83,0
Andel elever med examen inom 4 år, samtliga inkl IM (%) hemkommun	75,3	72,5	71,7
Andel elever som genomfört minst 22 veckors APL, anpassad gymnasieskola, nationella program (%)	45	33	15
Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning (%)			
- Vuxenutbildning	60	75	71
- Yrkeshögskola	88	90	95

Andelen Göteborgselever med examen inom tre år har minskat, både på högskoleförberedande program och yrkesprogram. På de högskoleförberedande programmen är måluppfyllelsen något högre än riksgenomsnittet, men på yrkesprogrammen något lägre. Däremot så ökar andelen elever med examen inom fyra år, inräknat introduktionsprogrammen, och resultatet är högre än riksgenomsnittet. Totalt är det alltså fler elever som tar examen, men inte på tre år. Av de Göteborgselever som påbörjade en utbildning i gymnasieskolan 2019/20 hade 75,3% tagit examen fyra år senare.

De fristående gymnasieskolorna har en högre måluppfyllelse än de kommunala, men har också en annan elevsammansättning med betydligt färre elever på introduktionsprogrammen.

Andel i relevant yrkesarbete eller studier efter avslutad gymnasial vuxenutbildning har minskat kraftigt under 2024. Minskningen består både av en högre andel arbetssökande och även att andelen i annat arbete har ökat. Den pågående lågkonjunkturen spelar stor roll men även att det skett snabba förändringar gällande behoven av arbetskraft, exempelvis inom barnomsorgen i Göteborgs stad. Inför

2025 har anpassningar av utbildningsutbudet skett för att bättre överensstämma med branschernas behov.

2.1.2 Utredning av område Stadsgemensamt

På uppdrag av förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden samt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning gjordes en utredning av område Stadsgemensamts organisering, av en extern utredare, som presenterades under våren 2024. Vid nämndsammanträden i april gav de berörda nämnderna sina respektive direktörer i uppdrag att omhänderta slutsatserna och återkomma med eventuella förslag på förändrad organisation.

Under våren genomfördes ett antal dialoger utifrån utredningens slutsatser mellan förvaltningsdirektörer och medlemmar i styrgruppen för område Stadsgemensamt. Direktörerna beslutade då att konsekvensanalyser skulle göras av några olika scenarion eller alternativ på framtida organisering av de tre verksamheterna inom område Stadsgemensamt: Språkcentrum, Vägledningscentrum och Center för skolutveckling.

Det bildades även en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp med uppdrag att föra dialog och hantera information och partssamverkan av eventuellt förändrad organisering av område Stadsgemensamt och dess verksamheter.

I samverkan mellan berörda förvaltningar genomfördes under hösten konsekvensanalyser av olika organisatoriska scenarion, ur perspektiven ekonomi, personal och kvalitet. Direktörerna beslutade därefter att uppdraget skulle återrapporteras i respektive nämnd i december. Grundskolenämnden, förskolenämnden och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildningen beslutade i december att hemställa till kommunfullmäktige om att ändra grundskolenämndens och utbildningsnämndens reglementen, vilket skulle innebära en förändrad organisation där Språkcentrum överförs från utbildningsnämnden till grundskolenämnden, samt att Center för skolutvecklings resurser delas upp mellan de fyra skolförvaltningarna.

Utbildningsnämnden beslutade att lämna ett yttrande i ärendet med ställningstagandet att nuvarande uppdrag och organisering är det mest ändamålsenliga. Nämnden ser bland annat att;

- Nuvarande organisation och styrning möjliggör för staden att i bred samverkan mellan skolförvaltningarna fatta beslut om insatser som gynnar barn/elever/studerande i olika skolformer, utifrån identifierade och prioriterade behov vid varje given tidpunkt. Det ger möjlighet till ett effektivt resursnyttjande för stadens medborgare där det behövs som mest.
- Det är angeläget att behålla område Stadsgemensamt i sin helhet i syfte att fortsätta stärka och utveckla 1 till vuxen-perspektivet i utbildningskedjan i Göteborgs stad. Nuvarande organisering ger en möjlighet för förvaltningarna att tillsammans styra och leda de verksamheter och skolutvecklingsinsatser som gynnas av ett sammanhållet, kvalitativt och likvärdigt arbetssätt. Respektive förvaltning behöver ta ett större ansvar för styrning, ledning och utveckling av verksamheterna, i nuvarande organisering.
- Vid en uppdelning av Center för skolutvecklings resurser mellan förvaltningarna är den största risken att staden tappar den breda och spetsiga kompetens som är uppbyggd samt möjligheten att använda den över förvaltningsgränserna.

Utbildningsnämnden tror på en organisation med samlad kompetens som har både bredd och spets samt en hög grad av samverkan inom utbildningskedjan i Göteborgs stad. En uppdelning av område Stadsgemensamt för med sig risker som bland annat suboptimering, brist på tillgänglig kompetens, kvalitetsförsämring och brist på helhetssyn för stadens barn, elever och studerande.

Ärendet planeras till kommunstyrelsens sammanträde den 23 april 2025.

2.2 Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet

Gymnasieskolan utgör ungas steg in i vuxenlivet och fullgångna studier ger möjligheter till mer jämlika livsvillkor. Över tid har måloppfyllelsen i gymnasieskolan ökat och fler elever tar examen, vilket bidrar till en ökad jämlikhet. Av de Göteborgselever som påbörjade utbildningen 2019/20 hade 75% tagit examen fyra år senare. Andelen har ökat med ca 11 procentenheter sedan införandet av Gyll.

Ett viktigt uppdrag för att öka tryggheten i staden är skolornas värdegrunds- och trygghetsarbete. Alla elever har rätt till en trygg miljö som är fri från kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. På gymnasieskolorna bedrivs ett målinriktat arbete för att uppnå detta.

Skolornas värdegrundsarbete utgår framför allt från läroplanens inledande delar som beskriver hur skolan ska arbeta med demokratifrågor, jämställdhet, sexualitet, samtycke och relationer, maktstrukturer, intolerans, rasism, våld etc. Särskilda insatser har gjorts på fler olika områden, förvaltningsövergripande och på olika skolenheter, bland annat genom utbildningsverket Toleransparlören och stiftelsen Expo. Kompetensutveckling sker på olika sätt efter lokala behov.

Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck har förstärkts under 2024 genom riktade insatser och stöd till skolenheter som behövt utveckla sitt arbete, samt framtagande av en kunskapshöjande film som kommer att spridas i hela förvaltningen.

Förvaltningen ansvarar för insatser i stadens *Trygghets- och brottsförebyggande program*, bland annat att utveckla och stärka det vålds- och drogförebyggande arbetet samt att rikta samordnade och individanpassade insatser till barn och unga som bedöms vara i riskzonen för kriminalitet, våldsbejakande extremism, drogmisbruk och andra riskbeteenden. Förvaltningen har ett pågående arbete mot droger och väl fungerande rutiner vid hot och våldssituationer. Det finns etablerade samverkansstrukturer med socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis, fritid (SSPF) samt samverkan med socialtjänst och polis i form av sociala insatsgrupper (SIG). På två av de kommunala gymnasieskolorna har skolsociala team upprättats under 2024 i samverkan mellan skola och socialtjänst. Syftet med teamen är att förbättra samordningen av skolans och socialtjänstens gemensamma insatser, att öka antalet vuxna i skolmiljön, öka elevernas skolnärvaro, motverka nyrekrytering till kriminalitet och kunna ge mer omfattande stöttning och vägledning kring enskilda elever.

För att inhämta elevernas synpunkter på utbildningen och skolmiljön finns ett

flertal olika representativa forum för inflytande på förvaltningens skolor, exempelvis elevkår, klassråd, elevråd, likabehandlingsgrupper och trygghetsråd. Arbetet med elevers inflytande på arbetssätt och innehåll i undervisningen kommer fortsatt att utvecklas och förstärkas.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas

Alla elever och studerande har rätt till en utbildning av hög kvalitet och skall få lika möjligheter att uppnå utbildningens mål. En fullgjord skolgång, att gå ut gymnasieskolan med examen eller en fullföljd utbildningsplan inom ett introduktionsprogram och nå en etablering på arbetsmarknaden är några av de viktigaste skyddsfaktorerna för att motverka segregation och utanförskap.

Göteborgs gymnasieskolor, anpassade gymnasieskolor, vuxenutbildning och yrkeshögskola möter en stor variation i elevers bakgrund och förutsättningar för lärande. Att öka undervisningens kvalitet och förstärka det kompensatoriska uppdraget har varit i fokus för huvudmannen och skolenheterna under 2024. Enheterna kan i uppföljningen av läsåret 2023/24 beskriva ett mer strukturerat och systematiskt arbetssätt med många konkreta exempel på insatser som förstärkt det kompensatoriska uppdraget.

Insatser på skolenhetsnivå har bland annat handlat om att utveckla arbetet med en differentierad och anpassad undervisning, tillgängliga lärmiljöer, relationsbyggande, tidiga och kontinuerliga insatser för elever som riskerar att inte nå målen, arbetet för en ökad skolnärvaro, det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet och samverkan mellan professionerna. Enheterna ser indikationer på att andelen elever med psykisk ohälsa ökar vilket krävt en hög grad av samverkan mellan lärare och elevhälsoteam.

För introduktionsprogrammen har förvaltningen fortsatt att utveckla formerna för de individuella studieplanerna och uppföljningen av elevernas progression, överlämning mellan skolformerna samt arbetet med kartläggning, antagning och mottagande av elever, särskilt där det finns höga krav på mottagande skola att möta elevernas stödbehov. Framåt finns behov av att fortsätta utveckla utbildningarna på introduktionsprogrammen, på individ- och gruppnivå, för att kunna möta elevernas mångfacetterade behov och önskemål. De yrkesprofilerade introduktionsprogrammen ska möta ett behov på arbetsmarknadens eller leda till annan utbildning.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen

I stort tillsätts tjänster utifrån angivna kvalifikationskrav och personalomsättningen har minskat.

De befattningar där förvaltningen har svårigheter att tillsätta utifrån angivna kvalifikationskrav är speciallärare inom anpassad gymnasieskola, modersmåls lärare inom vissa språk samt vissa yrkeslärare. I dessa fall tillsätts tjänster med medarbetare som har relevant erfarenhet och ämneskunskap/branschkunskap men saknar lärarlegitimation, vanligtvis på tidsbegränsad anställning enligt skollagen. Medarbetare får stöd och ges förutsättningar att kombinera arbete med studier i syfte att på sikt erhålla en lärarlegitimation.

Framtida kompetensförsörjning påverkas av ett antal faktorer som är svårbedömda, exempelvis friskolornas attraktivitet och förutsättningar, demografiska förändringar eller eventuella skolreformer på nationell nivå.

Utbildningsförvaltningen tar emot över 400 VFU-studenter som gör sin verksamhetsförlagda undervisning på förvaltningens skolor. Verksamhetsförlagd undervisning (VFU) ingår som en del av lärarprogrammet och studie- och yrkesvägledarprogrammet. Nu och i framtiden ser förvaltningen att studenter som gör sin VFU på förvaltningen utgör en stor potentiell rekryteringsbas. Detta är förvaltningens viktigaste strategiska arbete inom ramen för kompetensförsörjning.

Förvaltningens tidigare kompetensförsörjningsplan gällde t.o.m. 2024 och därför arbetar förvaltningen med att ta fram en ny plan som är klar under första kvartalet 2025.

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist

Utbildningsnämnden har inte gjort några insatser kopplat till detta mål inom ramen för nämndens uppdrag och verksamhet.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald

Utbildningsförvaltningens ledning har fattat beslut om att införa ett miljöledningssystem som omfattar riktlinjer för styrning och ledning av miljöarbetet. Systemet inkluderar även rutiner, lagbevakning, avvikelshantering och utbildningsinsatser. Syftet med miljöledningssystemet är att förbättra styrningen av förvaltningens miljö- och klimatarbete och säkerställa ett långsiktigt och systematiskt arbetssätt.

Som en del av det kontinuerliga förbättringsarbetet genomförs årliga revisioner av miljöförvaltningen, vilket utgör ett viktigt stöd för kvalitetssäkringen av systemet.

Miljöledningssystemet innehåller också ett antal målsättningar och indikatorer som används för att följa upp arbetet (se rubrik 2.4).

En utmaning är att säkerställa insamling av tillförlitliga data från alla relevanta områden. Trots detta bedömer förvaltningen att den nuvarande uppföljningen, tillsammans med genomförda kartläggningar, ger en tillräckligt heltäckande bild för att identifiera fokusområden för framtida insatser. Minskningen av klimatavtrycket från offentliga måltider är fortsatt förvaltningens högst prioriterade miljömål.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov

Enligt Skollagen ska utbildningen vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet och skall få lika möjligheter att uppnå utbildningens mål.

Göteborgs stads gymnasieskolor möter en stor variation i elevers bakgrund och förutsättningar för lärande. Särskilt på yrkesprogram och introduktionsprogram finns elevgrupper med stora behov av anpassningar och stöd. Gymnasieskolorna tar emot en betydande andel elever från grundskolan som har gått i särskild undervisningsgrupp, fått 1-till-1 undervisning eller har särskilda behov i kombination med NPF-varianter. Andelen elever med IF-diagnoser och behov av extraordinära stödåtgärder ökar. Detta ställer höga krav på anpassningar, stöd och resurser inom ramen för den undervisning som bedrivs i gymnasieskolan. Även på

de högskoleförberedande programmen ser förvaltningen att elevernas behov ökar och att måluppfyllelsen, elevernas kunskapsresultat, nu har minskat.

Skolenheterna arbetar intensivt för att öka undervisningens kvalitet och förstärka det kompensatoriska uppdraget (se målet *Segregationen i Göteborg ska brytas*).

I en jämförelse med andra kommuner har Göteborgs gymnasieskolor, över tid, haft låga kostnader samtidigt som andelen elever på de mer resurskrävande utbildningarna, med stora behov av kompensatoriska insatser, varit högre. Utbildningsnämnden har i flera delårs- och årsrapporter påtalat att gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan behöver tillföras resurser för att kunna säkerställa kvalitet och likvärdighet så att utbildningen möter elevernas behov, vilket nu delvis har åtgärdats genom en ökning av nämndens ram inför 2025.

I utbildningsnämndens budget görs för egenregin och för de fristående skolorna även ett socioekonomiskt tillägg till eleversättningen i syfte att utjämna skillnader i elevernas bakgrund och förutsättningar. Inför 2025 har utbildningsnämnden gjort förändringar i den socioekonomiska resursfördelningsmodellen så att den i större utsträckning ska utgå från elevernas kunskapsresultat. Syftet är att resurstilldelningen i än högre grad ska utjämna skillnader i elevernas förutsättningar för lärande, vilket kommer att bidra till Göteborgs stads målsättning om en välfärd som möter göteborgarnas behov.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor

Förvaltningens ekonomiska förutsättningar har under en följd av år inneburit krav på åtgärder, vilket har resulterat i anpassningar av personalvolymen. Förändringarna har resulterat i högre arbetsbelastning för många av förvaltningens yrkesgrupper. Trots detta kan vi i årets resultat av medarbetarenkäten konstatera att förvaltningen har bättre resultat på samtliga frågor där det går att jämföra med 2023 års resultat. Vi ser också att förvaltningens resultat är bättre än stadens totala resultat för 2024. Utbildningsförvaltningen har högst värde av samtliga förvaltningar när det gäller HME - total index. I flera delindex har utbildningsförvaltningen höga värden i jämförelse med andra förvaltningar.

Förvaltningen har en väl etablerad modell för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Inom ramen för modellen kan cheferna fånga upp hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö och så långt som möjligt genomföra åtgärder. Det systematiska arbetsmiljöarbetet utgår från årshjulet för respektive samverkansnivå (FSG, LSG).

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet görs i FSG utifrån en genomgång av valda delar från respektive verksamhets arbetsmiljöplan.

Arbetsmiljöplanerna utgör en väsentlig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. I planerna finns delar som härrör till de olika aktiviteter som är en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet och som hanteras i respektive skolas/enhets LSG, exempelvis arbetsmiljöronder, medarbetarenkäten, sjukfrånvaro, arbetsmiljöhändelser samt riskbedömningar.

2.3 Verksamhetsnära mål

Utbildningsnämnden har i verksamhetsplanen för 2024 antagit ett antal verksamhetsnära mål och indikatorer. Resultatet inkluderar samtliga elever i de kommunala gymnasieskolorna, oavsett elevernas hemkommun.

Gymnasieskola				
Mål	Indikator	2022	2023	2024
Skolnärvaron ska öka	Skolnärvaro i gymnasieskolan (%)	80,0	81,8	82,4
Elevernas studiero ska öka	Elevenkätens resultat för studiero, NP åk 2	62	62	62
	Elevenkätens resultat för studiero, IM	70	68	69
Elevernas trygghet ska öka	Elevenkätens resultat för trygghet, NP åk 2	86	87	83
	Elevenkätens resultat för trygghet, IM	90	89	88
Andel elever med gymnasieexamen ska öka	Andel elever i åk 3 med examen (%)	84,6	85,0	83,7
Den genomsnittliga betygspoängen i gymnasieexamen ska öka	Genomsnittlig betygspoäng i examen	14,8	14,7	14,8
Andel yrkesexamen med högskolebehörighet ska öka	Andel yrkesexamen med högskolebehörighet (%)	34	42	36
Genomströmningen ska öka på nationella program och introduktionsprogram	Andel elever med examen inom 3 år, yrkesprogram (%)	76,7	70,0	70,4
	Andel elever med examen inom 3 år, högsk.prog. (%)	83,9	84,1	81,1
	Andel elever med examen inom 4 år, yrkesprogram (%)	68,2	80,3	75,8
	Andel elever med examen inom 4 år, högsk.prog. (%)	88,4	86,2	87,2
	Andel elever med examen inom 4 år, introduktionsprogram (%)	16,4	19,2	18,3
Anpassad gymnasieskola				
Mål	Indikator	2022	2023	2024
Skolnärvaron ska öka	Skolnärvaro, AG nat.prog. (%)	78	78	76
	Skolnärvaro, AG ind.prog. (%)	80	85	84
Elevernas trygghet ska öka	Elevenkätens resultat på frågor om trivsel och trygghet AG nat.prog	85	85	88
	Elevenkätens resultat på frågor om trivsel och trygghet AG ind.prog	91	90	90
Elevernas studiero ska öka	Elevenkätens resultat på frågor om miljön i skolan AG nat.prog	67	67	70
	Elevenkätens resultat på frågor om miljön i skolan AG ind.prog	85	82	81
Andel som fullföljer 4 år i anpassad gymnasieskola ska öka	Andel som fullföljer 4 år, AG nat.prog. (%)	83	73	85
	Andel som fullföljer 4 år, AG ind.prog. (%)	88	92	68

Andel elever som går vidare till arbetsmarknaden eller fortsatta studier ska öka	Andel elever som går vidare från AG nat.prog. till arbetsmarknadens förfogande (%)	30	54	55
	Andel elever som går vidare från AG nat.prog. till studier (%)	4	8	2
	Andel elever som går vidare från AG nat.prog. till daglig verksamhet, beviljad plats (%)	63	38	41
Genomsnittlig betygspoäng i slutbetyg från nationella program ska öka	Genomsnittlig betygspoäng i slutbetyg, AG nat.prog	14,8	14,6	14,8
Vuxenutbildning				
Mål	Indikator	2022	2023	2024
Skolnärvaron ska öka	Skolnärvaro, vuxenutb. (%)	78	83	76
Andel godkända betyg ska öka	Andel godkända betyg, vuxenutb. (%)	89	91	90
Andel avbrott ska minska	Andel avbrott, vuxenutb. (%)	14	13	14
Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning ska öka	Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning, vuxenutb. (%)	71	75	60
Andel godkända betyg inom anpassad vuxenutbildning ska öka	Andel godkända betyg inom anpassad vuxenutbildning av elever som slutfört kursen under året (%)	88	90	86
Yrkeshögskola				
Mål	Indikator	2022	2023	2024
Examensgraden ska öka	Examensgrad, yrkeshögskola (%)	70	70	73
Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning ska öka	Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning, yrkeshögskola (%)	95	90	88

Gymnasieskola

Av de elever som gick i årskurs 3 läsåret 2023/24 fick 83,7 procent en gymnasieexamen, ett lägre resultat än föregående läsår (85,0 procent). Årets resultat utgör första avvikelsen på en ökande målnöjdhetskurva sedan införandet av Lgy11. Examensgraden har ökat något på yrkesprogrammen (+0,6 procentenheter) men minskat på de högskoleförberedande programmen (-2,4 procentenheter). Högst genomsnittlig betygspoäng i examen har kvinnor med högskoleförberedande examen (15,5) och lägst har män med yrkesexamen (13,0).

Jämfört med föregående läsår har närvaron ökat på 7 av 13 skolor och totalt med 0,6 procentenheter. Skolnärvaron är dock inte tillbaka på samma nivå som innan pandemin.

För att ge eleverna goda förutsättningar att nå utbildningens mål identifierar skolorna närvaron som den främsta faktorn och arbetet för att öka skolnärvaron pågår kontinuerligt. På de utbildningar, på enskilda enheter, där en lägre andel elever tog examen 2023/24 jämfört med tidigare läsår ser flera enheter att en relativt hög frånvaro är en del av förklaringen. I flera fall har även elevernas meritvärden från grundskolan varit lägre än tidigare och insatser i gymnasieskolan har inte i tillräckligt hög grad kunnat tillgodose elevernas behov av stöd för att nå en examen.

Insatser på olika områden för att öka undervisningens kvalitet och elevernas kunskapsresultat har utvecklats och förstärkts på skolenheterna, exempelvis arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, tidiga och kontinuerliga insatser för elever som riskerar att inte nå målen, variation och stimulans i undervisningen, fortsatt utveckling av arbetet för ökad skolnärvaro och samverkan mellan professionerna.

Både på de högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen syns ett ökat behov av att utveckla elevernas studieteknik. Flera enheter ser också en utmaning i elevernas bristande läsförmåga och beskriver att läs- och skrivfrämjande insatser är något man behövt jobba med allt mer. Det finns ett fortsatt stort behov av att förbättra resultaten i matematik och förvaltningen kommer fortsätta med det riktade utvecklingsarbetet för att förbättra matematikundervisningen så att den upplevs stimulerande av alla elever med varierande kunskaper och förutsättningar.

På introduktionsprogrammen har enheterna fortsatt arbetet med att organisera för att alla elever ska erbjudas och tillgodogöra sig den garanterade undervisningstiden. Utöver undervisning i grundskoleämnena och gymnasiekurser erbjuds praktik, förstärkt studie- och yrkesvägledning och andra insatser som är gynnsamma för elevens lärande eller möjlighet att nå målen med utbildningen.

Förvaltningen har fortsatt att utveckla formerna för individuella studieplaner och uppföljning av elevernas progression, överlämning mellan grundskola och gymnasieskola samt arbetet med kartläggning, antagning och mottagande av elever på introduktionsprogrammen, särskilt där det finns höga krav på mottagande skola att möta elevernas stödbehov.

I elevenkäten för år 2 ligger utbildningsförvaltningen på indexvärdet 8,3 gällande upplevelsen av trygghet, vilket är marginellt lägre än det nationella genomsnittet på 8,4. På introduktionsprogrammen är resultatet för trygghet något högre med 8,8 i indexvärde. En jämförelse med tidigare års enkäter kan inte göras eftersom enkätfrågorna har reviderats.

Enheterna arbetar systematiskt med att förbättra den upplevda tryggheten för eleverna och samverkan mellan olika professioner i arbetet med värdegrunds- och trygghetsfrågor har utvecklats i positiv riktning under året.

Anpassad gymnasieskola

Andelen elever som fullföljer fyra år i anpassade gymnasieskolans nationella program ligger relativt stabilt över tid. De elever som valt att sluta har i något fall övergått till daglig verksamhet, valt att byta till gymnasieskolans introduktionsprogram, flyttat inom eller utanför landet eller bytt till utbildning hos annan huvudman.

Drygt hälften av eleverna på nationella program går vidare till arbetsmarknadens förfogande. Siffrorna visar dock inte om eleven faktiskt är i arbete. Ett av de anpassade gymnasieskolans största fokus är att få ut fler elever på arbetsmarknaden efter avslutad utbildning. Förvaltningen behöver fortsatt arbeta för ökat samarbete med andra förvaltningar och bolag för att få tillgång till fler APL-platser.

Historiskt har nästan samtliga elever på de individuella programmen fullföljt sina fyra år i anpassade gymnasieskolan, och i de fall elever inte genomför samtliga skolår har hälsoskäl oftast varit orsaken. Elevantalet är relativt lågt och varje enskild elevs resultat påverkar det aggregerade resultatet. Årets minskning förklaras av en liten andel avgångselever där ett par har avslutat sina studier i förtid av olika skäl.

Område Stadsgemensamt

Vägledningsscentrums samverkan med förvaltningarna har under året ytterligare stärkts och fördjupats. Under senare delen av året har ett forskningsprojekt påbörjats inom ramen för stadens vetenskapliga arena, för att på ett tydligare och mer systematiskt sätt kunna följa studie- och yrkesvägledningens effekter på elevernas valkompetens.

Det kommunala aktivitetsansvaret har under året utvecklat arbetssätten, vilket resulterat i ett ökat utbud av aktiviteter för ungdomarna i målgruppen. Kommunens överenskommelse med Arbetsförmedlingen har lett fram till nya former för samverkan kopplat till målgruppen. Detta har resulterat i ett fördjupat samarbete samt ett tydliggörande av olika parter ansvar.

Center för skolutveckling (CFS) har under året, på uppdrag av förvaltningarna, bedrivit insatser inom fokusområdena: undervisnings- och ämnesutveckling, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, organisationsutveckling, barn- och elevhälsa samt kommunikation. CFS har fortsatt fungerat som stadens representant för utbildningskedjan i flera av Göteborgs Universitets samverkans- och programråd, i nätverk, styrgrupper, utvecklingsgrupper och mötesplatser. På uppdrag av förvaltningarna har CFS under året producerat kunskapsunderlag, remissvar, stödmaterial och rapporter.

Inom CFS samordningsuppdrag för stadens vetenskapliga arena så har arenans organisation och infrastruktur fortsatt växa fram under året. En förvaltningsgemensam kommunikationsyta om stöd i utveckling av en utbildning på vetenskaplig grund, ett forsknings- och utvecklingsprojekt i matematik inom arenans ramar och förvaltningsövergripande utvecklingsdagar är exempel på arenans arbete 2024.

Språkcentrum har en viktig del i genomförande av modersmålsundervisning och studiehandledning samt spridning av kunskaper om modersmålsundervisningens betydelse för måluppfyllelsen. De fortsatta fördjupade dialogerna med skolförvaltningarna är grunden för det systematiska kvalitetsarbetet, för ett väl fungerande samarbete runt eleverna och därmed för Språkcentrums roll som medskapare i det politiska målet; att verka för elevens ökade måluppfyllelse.

Arbetet med att stärka utbildningskedjan och 1-vuxenperspektivet behöver fortsätta, med det stadsgemensamma området som en naturlig arena för samverkan.

Vuxenutbildning

Elever med hög närvaro har ofta större möjlighet att klara sina kurser och få högre betyg. Inom vuxenutbildningen har närvaron minskat från 83 till 76 procent under 2024. Den största anledningen till den minskade närvaron är att andelen Sfi har ökat och där är närvaron lägre än på yrkesutbildningarna. Inom Sfi är närvaron ca 64 procent, och inom yrkesutbildningarna ca 78–89 procent beroende på utbildning. Andelen godkända betyg och andelen avbrott ligger relativt stabilt och har gjort det över tid. Det är goda värden som förvaltningen arbetar för att bibehålla.

Andelen i arbete efter avslutad gymnasial yrkesutbildning har minskat kraftigt under 2024. Den pågående lågkonjunkturen har gjort att andelen som inte är i arbete har ökat från ca 10 till 20 procent. Även andelen i relevant arbete har minskat och beror bland annat på att förskoleförvaltningen inte anställt ny personal under året på grund av minskande barnkullar. Andelen i relevant arbete efter avslutad utbildning, för barnskötare, har minskat från 85 procent 2023 till 46 procent 2024. De som läser en utbildning inom barn och fritid väljer nu i huvudsak utgången mot elevassistent/specialassistent. Från 2025 har kursutbudet ändrats för

att bättre överensstämja med branschernas behov. De flesta branscher som förvaltningen utbildar för har fortsatt stora rekryteringsbehov.

Inom den anpassade vuxenutbildningen sätts bara godkända betyg. Om man inte når ett godkänt betyg så avslutas kursen med intyg. 86 procent av de som slutför sin kurs får betyg och övriga får intyg. Andelen som når betyg efter avslutad kurs är relativt konstant över tid. Antalet elever är få vilket gör att nyckeltalen kan variera mellan åren.

Yrkeshögskola

Examensgraden inom yrkeshögskolan är 73 procent och det är ett mycket bra resultat där förvaltningen ser en tydlig ökning jämfört med de senaste åren. När det gäller motsvarande siffror på nationell nivå redovisar Myndigheten för yrkeshögskolan resultatet 68 procent för 2023. För att öka examensgraden behövs ett fortsatt arbete med tätare uppföljning, förstärkt stöd till studerande med studiesvårigheter och fortsatt utveckling av arbetet med att minska avbrotten.

Inom yrkeshögskolan har uppföljning gjorts av de studerande som examinerats under höstterminen 2023 och vårterminen 2024. I enlighet med Myndigheten för yrkeshögskolans krav görs uppföljningen sex månader efter att studierna avslutats. Resultatet visade att 79 procent av de svarande var i förvärvsarbete eller arbetade inom eget företag. Det innebär att andelen i arbete minskat med cirka tio procent jämfört med föregående år. Av dessa arbetade 88 procent helt eller delvis inom det område utbildningen avsåg. Resultatet är fortsatt högt men lägre än tidigare. Trots sjunkande värden är i princip 9 av 10 av de examinerade i relevant arbete efter utbildningen och det visar att utbildningarna är väl anpassade mot arbetslivets behov och att de studerandes kompetens är efterfrågad.

2.4 Verksamhetsspecifika klimatmål

Samtliga nämnder och bolag har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet. Målen ska vara baserade på att uppnå det globala målet om att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Det pågår ett arbete med att implementera stadens miljöledningssystem och förvaltningen har gjort en kartläggning av verksamhetens miljöpåverkan. Med grund i kartläggningens resultat och stadens övergripande miljö- och klimatmål har följande mål tagits fram för utbildningsnämnden.

Mål	Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Målvärde
Mängden engångsartiklar ska minska	Inköp år 2019 i kronor (878 368 kr)	2 499 906 kr	*	Minskning av antal inköpta engångsartiklar med 50% från 2019 till 2025.
Andelen ekologiska livsmedelsinköp ska öka	Andel ekologiska inköp 2019: 48%	22,8%	*	Ökning från 48% (2019) till 80% (2030).
Utsläpp av växthusgaser från inköpta livsmedel ska minska	Utsläpp 2019 1,3kg CO ₂ e/kg livsmedel	1,3 kg CO ₂ e/kg livsmedel	*	Minskning från 1,9 kg (2019) till 1,3 kg koldioxidekvivalenter/kg livsmedel (2030).
Andelen inköp av miljöcertifierade produkter ska öka	Kräver utveckling	-	-	Årlig ökning fram till 2030.

Mängden restavfall ska minska	Data från 2022 om mängden restavfall	26 kg per anställd	*	Avfall från kommunens verksamhet ska minska med 40% per heltidsanställd från 2021 till 2030.
Skolrestaurangernas matsvinn ska minska	Mängd matsvinn i snitt per serverat huvudmål (gram)	56 g	69 g	Matsvinnet från kommunens verksamheter ska minska till maximalt 30 gram per serverat huvudmål 2030.
Antal kemiska produkter innehållande utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen som används i förvaltningens verksamheter ska minska	Antal kemiska produkter innehållande utfasningsämnen	250 st	266 st	Antal kemiska produkter innehållande utfasningsämnen som används i stadens verksamheter ska minska till nära noll 2030.
	Antal kemiska produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen	270 st	280 st	Antal kemiska produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen som används i stadens verksamheter ska minska med 50% från 2020 till 2030.

* Värdet ej tillgängligt för närvarande.

Kommentar

Fortsatt analys av utfall, exempelvis ökning inom matsvinn, kommer att göras under kvartal 1 2025.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	2024	2023	2022
Total sjukfrånvaro (%)	5,5	6,1	6,0
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	7,6	9,5	10,7
Antal årsarbetare	2459,9	2442,4	2437,1

Sjukfrånvaron har under många år varit på en stabil nivå och den varierar inte så mycket mellan åren. Under 2024 har sjukfrånvaron har gått ner med 0,6 procentenheter, vilket är positivt. Sjukfrånvaron har minskat mest under det andra halvåret. Den största minskningen finns inom kategorin skolservice, vilket i första hand är grupper inom Kommunals avtalsområde.

Personalomsättningen har minskat under de senaste tre åren och är nu nere på en låg nivå.

Antalet årsarbetare under de senaste tre åren har i stort sett varit på samma nivå.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Under 2024 har totalt 33 medarbetare varit föremål för omställning, varav 22 medarbetare förhandlades som övertaliga. Av de 33 medarbetarna var det 27 lärare och 6 övrig personal. 14 av de medarbetare som förhandlades övertaliga är modersmålslärare.

Resultatet av omställningsarbetet är att majoriteten av medarbetare har fått en ny tillsvidareanställning alternativt en tidsbegränsade anställning. De medarbetare som är placerade på tidsbegränsade anställningar befinner sig fortsatt i omställning under 2025.

Det har varit utmanande att matcha ett antal övertaliga modersmålslärare mot utannonserade tjänster i Göteborgs Stad då medarbetaren inte uppfyller utannonserade tjänsters kravprofil. Ett antal övertaliga modersmålslärare har varit tillfälligt placerade som pedagogiskt stöd i grundskola eller gymnasieskola under pågående omställningsprocess för att bygga erfarenhet, kompetens samt stärka sig i svenska språket.

I viss omfattning är det svårt att rekrytera yrkeslärare. Det gäller framför allt inom VVS och fastighet, industri, el, fordon, sjöfart och djurskötsel. I de situationer där skolan inte lyckas rekrytera behörig yrkeslärare tillsätts tjänsten med en obehörig lärare med aktuell bransch- och ämneskompetens samt personlig lämplighet i förhållande till uppdraget.

Rekryteringsbehovet av studie- och yrkesvägledare har varit stort de senaste åren.

Rekryteringsläget medför att förvaltningen måste fortsätta arbetet för att säkra frågan om kompetensförsörjning för verksamheten avseende studie- och yrkesvägledare. Kompetensförsörjning är ett fokusområde inom Vägledningscentrum även under nästa år med målet att i högre grad attrahera och behålla studie- och yrkesvägledare.

Förvaltningens bedömning är att det finns goda förutsättningar att utföra grunduppdraget. Under de senaste åren har förvaltningen haft en stabil personalsituation och ett gynnsamt rekryteringsläge. Ett försämrat konjunkturläge i samhället kommer sannolikt att dämpa efterfrågan av arbetskraft även inom utbildningssektorn, vilket kan påverka utbildningsförvaltningens rekryteringsförutsättningar positivt.

Det kan uppstå ett behov av omställning av personal även under 2025. Antal medarbetare som kommer att bli föremål för omställning kommer att klargöras i samband med skolornas/enheternas tjänstefördelning inför läsåret 2025/26.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	1 134	1 102	32	1 057	1 032
Kostnader	-3 770	-3 770	0	-3 527	-3 307
Kommunbidrag	2 668	2 668	0	2 471	2 255
Kommuninterna bidrag	13	0	13	10	21
Resultat	45	0	45	10	1
Eget kapital	125			90	81

Resultatet för året uppgår till 45 mnkr.

Intäkterna under året har varit 32 mnkr högre än budgeterat, främst på grund av ökade statsbidrag för bland annat lärling, kompetensförsörjning, ämnesbetyg, läxhjälp samt från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Försäljningen på Burgårdens konferens har ökat samt fler provningar har genomförts. Bidragen avviker på grund av att försiktighetsprincipen har tillämpats vid budgetering av statsbidrag. Denna princip har använts eftersom det finns en osäkerhet i hur stor del av det sökta statsbidraget som beviljas

Kostnadssidan uppvisar totalt ingen avvikelse men respektive kostnadspost uppvisar avvikelser. Personalkostnaderna avviker med minus 6 mnkr på grund av högre personaltäthet än budgeterat på främst de tre gymnasieområdena. Köp av verksamhet avviker minus 11 mnkr till följd av kompensation till fristående skolor för ersättning på lika villkor. Lokalkostnaderna avviker positivt med 4 mnkr på grund av att lokaler överläts och därmed hyreskostnaden till annan förvaltning (Hotell Kusten) samt att anpassad gymnasieskola utökade i andra lokaler än vad som först var planerat i budget. Övriga kostnader avviker positivt med 14 mnkr och består till största delen av måltidskostnader, lägre kostnader för lärlingsplatser samt att budgeterade medel för planering och dimensionering har finansierat

personalkostnader.

Kommunbidraget avviker positivt med 13 mnkr avseende ersättning för satsning på sommarlovskort, mensskydd och drogfri skola. Motsvarande kostnad finns exempelvis för sommarlovskort vilket gör att detta ökade bidrag inte har påverkat resultatet

Gymnasieverksamheten uppvisar en positiv avvikelse från budget om 22 mnkr vilket i huvudsak beror på färre antal elever i verksamheten och mer statsbidrag än budgeterat.

Verksamheten inom den anpassade gymnasieskolan avviker positivt med 1 mnkr vilket även det är en följd av färre elever än budgeterat.

Vuxenutbildningen och yrkeshögskolan avviker positivt med 2 mnkr vilket i huvudsak beror på att verksamheten har ökat sina volymer av SFI-elever och beräknar under januari 2025 uppfylla kommunens mål att 50 procent ska vara inom egen regi. Även provningsenheten har ökade volymer.

Område stadsgemensamt avviker positivt med 1 mnkr vilket till största del kan härledas till Vägledningscentrum. Språkcentrum avviker negativt med 8 mnkr till följd av lägre beställningar av studiehandledning men det underskottet har reglerats gentemot Grundskoleförvaltningen.

3.2.2 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i tkr)	Utfall
Sommarlovskort	9 500
Mensskydd	2 000
Drogfri skola	1 300
Enkelt avhjälpna hinder	500

3.2.3 Uppföljning av erhållna statsbidrag

Specialdestinerat/riktat statsbidrag	Erhållen ersättning och/eller uppbokad fordran avseende 2024 (tkr)	Speckod	Bidragsgivare (tex Skolverket)
Yrkeshögskolan kort	3 621	6109079	Yrkeshögskolan
Yrkeshögskola lång	135 167	6109078	yrkeshögskola
Lärarlönelyftet	18 097	6109044	Skolverket
Karriärtjänster	12 499	6109018	Skolverket
Stb RG (Riksgymnasiet för rörelsehindrade)	12 637	6109091	Skolverket
Spetsutbildning	1 455	6109134	Skolverket
Asylsökande barn och ungdomar	7 557	6109037	Migrationsverket
Sommar och lovskola	1 669	6109031	Skolverket
Papperslösa	810	6109030	Skolverket

Stb IB (International baccalaureate)	637	6109089	Skolverket
Lärarassistenter	3353	6109017	Skolverket
Lärling	17 881	6109067	Skolverket
Praktiknära forskning	936	6109110	Skolverket
Specialpedagogisk inriktning	5 760	6109085	Skolverket
Lönebidrag	4 691	6109068	Arbetsförmedlingen
Krisberedskap och civilt försvar	674	6109082	MSB
Nystartsjobb /anställningsstöd	332	6109069	Arbetsförmedlingen
Statsbidrag för införande av ämnesbetyg	1 663	6109142	Skolverket
Läxhjälp	1 973	6109021	Skolverket
Kompetensutveckling	2 185	6109088	Skolverket
Elevhälsa	844	6109114	Skolverket
Personalkostnader skolsociala team	1 309	6109133	Skolverket
Projekt SPSM	534	6109124	Skolverket
Litteraturstöd	65	6109019	Kulturrådet
Högriskskydd sjuklönekostnader	152	6109084	Försäkringskassan
Kompetenshöjande insatser hbtq	31	6109098	Skolverket
Förebygga hedersrelaterat våld	85	6109016	Skolverket

3.3 Värdering av eget kapital

Förvaltningens positiva resultat om 45 mnkr innebär att det egna kapitalet för förvaltningen ökar från 80 mkr till 125 mnkr.

Enligt stadens regelverk som gäller från och med 1 jan 2017 ligger utbildningsnämnden inom det högsta omsättningsintervallet med en omsättning på 3 770 mnkr. Riktnivån för eget kapital för denna grupp är minimum 60 och maximum 80 mnkr. Nämnden värderar utifrån risk och väsentlighet att eget kapital bör uppgå till 80 mnkr.

En justering kommer därav att göras efter beslut under 2025 i Kommunfullmäktige att återställa eget kapital till maximala 80 mnkr.

Tkr	Ingående EK 2024	Bokslut 2024	Utgående EK 2024
Gymnasieskola	30 940	10 216	41 156
Anpassad gymnasieskola	-2 579	5 742	3 163
Vuxenutbildning	7 629	-2 386	5 243
Stadsgemensamt	7 464	-229	7 235
Summa	43 454	13 343	56 797
Förvaltningsgemensamt	36 546	32 084	68 630
Summa	80 000	45 427	125 427

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Arbetsätt finns på plats för att utbildningsnämnden ska erhålla relevant information för att kunna ta sitt ansvar för verksamheten. Det finns tydliga tidplaner och rutiner i planerings- och uppföljningsprocess samt ärende/nämndsprocess. Tjänstemän informerar om aktuella frågor vid nämndens sammanträden och ärenden av särskild vikt presenteras i vissa fall muntligt vid sammanträdet före beslut, vilket möjliggör för en mer djupgående dialog mellan nämnd och förvaltningsledning. Dialogmöten mellan nämnd och verksamhet (ledningsgrupper på skolorna) sker systematiskt och strukturerat i anslutning till nämndens sammanträden och särskilda kvalitetsdialoger genomförs årligen.

Det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter att utvecklas och arbetsätt är etablerade där skolenheter och huvudman följer upp och analyserar resultat av de insatser som skett under året kopplat till grunduppdraget i skollag och läroplan.

Utbildningsförvaltningens verksamhet är professionsstyrd med ett starkt elev- och studerandeperspektiv. Verksamheten har arbetsätt och metoder för att få kännedom om behov och förväntningar hos elever och studerande: elevenkäter, kursutvärderingar, utvecklings- och hälsosamtal, klassråd, programråd och så vidare. Dessa resultat tillsammans med elevernas kunskapsresultat ligger ofta till grund för utvecklingsinsatser på skolorna. Enheternas uppföljning ligger i sin tur till grund för huvudmannens analys av verksamhetens resultat samt prioriteringar och beslut om utvecklingsinsatser. Utbildningsnämnden har strukturerade dialoger med elever och studerande i anslutning till nämndens sammanträden.

Det finns förankrade arbetsätt för att hantera avvikelser och brister när de uppstår, till exempel genom det systematiska kvalitetsarbetet och arbetsmiljöarbetet. Ett annat exempel är avvikelshantering inom elevhälsan som säkerställer att brister i verksamheten upptäcks och hanteras. Ledningen arbetar kontinuerligt för att hantera områden där det föreligger risk för misstag eller oönskat beteende samt för att utveckla arbetet med gemensamma riktlinjer och rutiner, uppföljning av dess efterlevnad etc.

Nämndens samlade riskbild och internkontrollplan utgår från grunduppdraget med åtgärder som går i linje med nationella mål och riktlinjer, samt andra relevanta riskområden; stödprocesser, HR/arbetsmiljö och oegentligheter.

På förvaltningen pågår insatser för att förstärka det gemensamma ledarskapet med stöd av stadens kunskapsbas ”det gemensamma ledarskapet - från delar till helhet”.

Den samlade bedömningen är att systemet för styrning, uppföljning och kontroll fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

3.4.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Rektor ansvarar enligt skollagen för att systematiskt och kontinuerligt, tillsammans med personal och elever, följa upp och analysera resultat i förhållande till de

nationella målen, och utifrån analysens resultat besluta om prioriterade utvecklingsområden. Elevperspektivet, som styrs av skollagens och läroplanens krav på elevinflytande, synliggörs bland annat i årligen återkommande elevenkäter, kursutvärderingar, dialoger och forum för elevdemokrati och är en betydelsefull del av skolenheternas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Det relationsskapande arbetet mellan framför allt mentor och elev är också viktigt för att få kännedom om elevernas behov, förväntningar och upplevelser.

Elevernas behov och förutsättningar för måluppfyllelse är det som framför allt har påverkan på prioriteringar i planering av verksamheten. Trygghet och studiero, stimulans och stöd, delaktighet och inflytande är exempel på sådant som är avgörande för en elevs upplevelse av utbildningens kvalitet, och samtidigt en förutsättning för eleven att lyckas i sina studier. Hur eleverna upplever dessa områden analyseras bland annat med hjälp av elevenkäten. Frågorna är också centrala vid förvaltningsledningens skolbesök och dialoger med elever.

Elevernas kunskapsresultat samt upplevelser av bland annat trygghet och studiero är en del av underlaget till utbildningsnämndens årliga kvalitetsrapport, som bland annat ligger till grund för beslut om prioriteringar och strategier i nämndens genomförandeplan och budget.

Hur förvaltningen och nämnden förebygger eller agerar vid kännedom om eventuella brister i verksamheten kan variera. Mer generella utvecklingsområden omhändertas inom skolenheternas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, där analyser görs av vad eventuella brister eller utmaningar kan bero på, och beslut om åtgärder fattas. För att hantera enskilda ärenden där elever eller vårdnadshavare lämnat synpunkter på utbildningen finns en rutin för klagomålshantering.

En tematisk uppföljning av arbetet med elevinflytande kommer att göras under 2025 för att identifiera styrkor och förbättringsområden i verksamheten.

3.4.3 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

	Kvartal 3 2024	Kvartal 4 2024
Antal anmälningar enligt Lex Maria	0	0
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	0	0

3.4.4 Uppföljning av antal medarbetare per chef

Antal medarbetare - per intervall	Antal chefer	Kommentar
-19	44	
20-25	18	
26-30	18	
31-40	21	
41-50	3	
51 -	2	

Förvaltningen har sedan tidigare uppmärksammat frågan om antal medarbetare per chef och har även i några fall genomfört förändringar för att minska antalet medarbetare per chef.

Förvaltningen anser även att det inte bara går att titta på antalet medarbetare per chef utan man behöver även titta på typ av uppdrag samt hur komplext uppdraget är. En annan aspekt är hur mycket arbetsledning som medarbetarna kräver, inom flera av våra verksamheter har vi yrkesgrupper som är relativt självgående.

Förvaltningen kommer att ingå i arbetet med att ta fram en modell för verksamhetsanalys kopplat till antalet medarbetare per chef. Utgångspunkten är att verksamhetsanalysen kommer att genomföras under 2025 och därefter gör förvaltningen överväganden i frågan.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

Resultatet för året uppgår till 45 mnkr.

Intäkterna under året har varit 32 mnkr högre än budgeterat, främst på grund av ökade statsbidrag för bland annat lärling, kompetensförsörjning, ämnesbetyg, läxhjälp samt från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Försäljningen på Burgårdens konferens har ökat samt fler provningar har genomförts. Bidragen avviker på grund av att försiktighetsprincipen har tillämpats vid budgetering av statsbidrag. Denna princip har använts eftersom det finns en osäkerhet i hur stor del av det sökta statsbidraget som beviljas.

Kostnadssidan uppvisar totalt ingen avvikelse men respektive kostnadspost uppvisar avvikelser. Personalkostnaderna avviker med minus 6 mnkr på grund av högre personaltäthet än budgeterat på främst de tre gymnasieområdena. Köp av verksamhet avviker minus 11 mnkr till följd av kompensation till fristående skolor för ersättning på lika villkor. Lokalkostnaderna avviker positivt med 4 mnkr på grund av att lokaler överläts och därmed hyreskostnaden till annan förvaltning (Hotell Kusten) samt att anpassad gymnasieskola utökade i andra lokaler än vad som först var planerat i budget. Övriga kostnader avviker positivt med 14 mnkr och består till största delen av måltidskostnader, lägre kostnader för lärlingsplatser samt att budgeterade medel för planering och dimensionering har finansierat personalkostnader.

Kommunbidraget avviker positivt med 13 mnkr avseende ersättning för satsning på sommarlovskort, mensskydd och drogfri skola. Motsvarande kostnad finns exempelvis för sommarlovskort vilket gör att detta ökade bidrag inte har påverkat resultatet.

Gymnasieverksamheten uppvisar en positiv avvikelse från budget om 22 mnkr vilket i huvudsak beror på färre antal elever i verksamheten och mer statsbidrag än budgeterat.

Verksamheten inom den anpassade gymnasieskolan avviker positivt med 1 mnkr vilket även det är en följd av färre elever än budgeterat.

Vuxenutbildningen och yrkeshögskolan avviker positivt med 2 mnkr vilket i huvudsak beror på att verksamheten har ökat sina volymer av SFI-elever och beräknar under januari 2025 uppfylla kommunens mål att 50 procent ska vara inom egen regi. Även provningsenheten har ökade volymer.

Område stadsgemensamt avviker positivt med 1 mnkr vilket till största del kan härledas till Vägledningscentrum. Språkcentrum avviker negativt med 8 mnkr till följd av lägre beställningar av studiehundledning men det underskottet har reglerats gentemot Grundskoleförvaltningen.

4.2 Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Budget 2024	Bokslut 2023
Taxor avg ersättningar	11 402	6 712	10 840
Hyror och arrenden	9 918	12 040	9 924
Bidrag	317 655	290 528	304 706
Försäljning verksamhet o entrep	779 353	779 914	716 404
Försäljningsintäkter	15 899	12 713	14 733
Verksamhetens intäkter	1 134 230	1 101 907	1 056 607
Lön ersättning o förmåner	-1 111 052	-1 102 729	-1 065 601
Soc avg o pensionskostnader	-510 754	-512 687	-469 144
Personalkostnader	-1 621 806	-1 615 416	-1 534 744
Lämnade bidrag	-7 154	-5 946	-7 234
Köp av huvudverksamhet	-1 309 078	-1 298 429	-1 208 675
Lokal- och markhyror	-313 164	-322 182	-290 329
Fastighetskostnader o fastighetsentr	-21 165	-16 468	-18 235
Bränsle energi o va	0	-10	-82
Kostnader för transportmedel	-7 922	-7 684	-7 500
Köp av entreprenad och tjänster	-176 045	-203 678	-170 096
Övriga verks kostnader diverse	-313 710	-299 884	-290 535
Övriga verksamhetskostnader	-2 148 238	-2 154 282	-1 992 686
Verksamhetens kostnader	-3 770 044	-3 769 697	-3 527 431
Verksamhetens nettokostnad	-2 635 814	-2 667 790	-2 470 824
Kommunbidrag	2 668 050	2 667 790	2 411 557
Kommunbidrag tillägg	13 166		69 000
-Kommunintern fördelning	2 681 216	2 667 790	2 480 557
Finansiellt netto	25	0	-5
Resultat	45 427	0	9 728

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Ekonomi

5.1.1 Förvaltningsgemensamt

Periodens utfall

<i>Belopp i tkr</i>	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Utbildningsnämnden	-848	-950	102
Förvaltningsgemensamt	-102 318	-120 807	18 489
Utbildningsstaben	-81 295	-82 207	912
Totalt	-184 461	-203 964	19 503

Utbildningsnämndens verksamhet liksom Utbildningsstaben har ett utfall i linje med budget. Utbildningsstabens överskott beror på bidrag från MSB som ej varit budgeterat samt tillfälliga vakanser.

Avvikelsen mot budget för förvaltningsgemensamma poster är 18,5 mnkr. Avvikelsen förklaras av lägre kostnader för förvaltningsgemensamma lokaler än budgeterat (cirka 7 mnkr). Kostnaden för semesterlöneskulden är cirka 6 mnkr lägre än budget på grund av lägre PO-kostnader 2025, vilket medför ett lägre värde på sparade semesterdagar. Kostnaden för facklig verksamhet är 2 mnkr lägre än budget. Inom staden finns det en fördelningsmodell avseende gemensamma fackliga kostnader. Under 2024 har Stadsledningskontoret fakturerat förvaltningen mindre än beräknat. Förvaltningens IT-kostnader är 3 mnkr lägre än budgeterat.

5.1.2 Gymnasieskola

Periodens utfall

<i>Belopp i tkr</i>	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Kommunal verksamhet	-1 341 566	-1 370 008	28 442
Fristående verksamhet	-1 030 644	-1 020 994	-9 650
Köpta/sålda platser	162 996	159 461	3 535
Totalt	-2 209 214	-2 231 541	22 327

Gymnasieverksamheten har en positiv budgetavvikelse på 22 mnkr. Avvikelsen beror på att färre elever återfinns i gymnasieskolan jämfört med den bedömning av befolkningsprognos samt övriga elevprognoser som budgeten är baserad på. Dessa övriga prognoser är förväntade elever som tar gymnasiebehörighet på 4 år, mixen av olika program samt effekten av elever från övriga göteborgsregionen. Avvikelsen består i sin helhet av den kommunala verksamhetens resurstilldelning samt avvikelse mot budget på skolkorten och kommer hanteras via det egna kapitalet. Resultatet är reglerat för compensation gentemot den fristående verksamheten och utbetalning kommer ske efter beslut i nämnd.

Prestationer och nyckeltal

Antal elever i gymnasieskolan	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Förändring % jmf med bokslut 2023	Budget 2024	Förändring % jmf med budget
Göteborgselever	18 881	18 550	1,8%	19 096	-1,1%
Sålda platser	2 977	2 890	3%	3 048	-2,3%
Totalt	21 858	21 440	1,9%	22 144	-1,3%

Antalet Göteborgselever i förvaltningens gymnasieskolor och fristående gymnasieskolor i Göteborg uppgick totalt till 18 881 vilket är 331 elever fler än föregående år. Antalet elever i egen regi var 10 663 vilket är 160 elever fler än 2023. Ökningen återfinns både bland Göteborgseleverna (73) och sålda platser till andra kommuner (87). Avstämning görs på månaderna februari och oktober. Samtidigt har eleverna gått på program med lägre kostnader än budgeterat vilket lett till lägre kostnader för förvaltningen.

På de nationella programmen är fördelningen av Göteborgseleverna 36 procent i egen regi, 56 procent i fristående skolor och 8 procent i andra kommuner. På introduktionsprogrammen är fördelningen 74 procent i egen regi, 21 procent i fristående skolor och 5 procent i andra kommuner.

Totalt går 41 procent av Göteborgseleverna i egen regi, 52 procent i fristående skolor och 7 procent i andra kommuner vilket är en minskning med 1 procentenhet på de egna skolorna jämfört med föregående år.

5.1.2.1 Kommunala skolor

Prestationer och nyckeltal

Antal elever i egen regi	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Förändring % jmf med bokslut 2023	Budget 2024	Förändring % jmf med budget
Göteborgselever	7 686	7 613	1%	7 776	-1,2%
Sålda platser	2 977	2 890	3%	3 048	-2,3%
Totalt	10 663	10 503	1,5%	10 824	-1,5%

Antalet elever i den egna organisationen har ökat sedan föregående år med 160 st. Det är främst elever som går på nationella program som ökar medan introduktionsprogrammen som minskat, främst på språkin introduktion. I förhållande till budget är det färre elever än budgeterat (161).

Periodens utfall

Belopp i tkr	Ack utfall	Ack budget	Budget-avvikelse
Gymnasiecentralt	-334 912	-373 059	38 147
Område Skånegatan	-281 378	-275 000	-6 378
Område Lindholmen	-351 762	-346 437	-5 325
Område Centrum	-342 349	-344 136	1 787
The International High School	-31 165	-31 375	210

Totalt	-1 341 566	-1 370 008	28 442
---------------	-------------------	-------------------	---------------

Gymnasieverksamheten har en positiv budgetavvikelse på 22 Mnkr. Avvikelsen beror på att färre elever återfinns i gymnasieskolan jämfört med den bedömning av den totala elevprognosen som budgeten är baserad på.

Ett lägre elevantal beror på en kombination av färre ungdomar i åldersgruppen än vad befolkningsprognosen gav samt sjunkande volymer av elever som går på introduktionsprogrammet Språkintröduktion, vilket kan generera fyra till sex år i gymnasiet. Detta i sin tur leder till att en högre andel, av det totala elevantalet, tar gymnasieexamen inom fyra år och att en lägre andel av åldersgruppen går i gymnasiet.

Gymnasieområde Centrum

Området redovisar en positiv avvikelse på 1,8 mnkr.

Hvitfeldska gymnasiet redovisar en positiv avvikelse på 0,7 mnkr jämfört budget. Avvikelsen består av något lägre personalkostnader än budgeterat. Intäkterna är cirka 3 mnkr högre än budgeterat men avser stipendieintäkter och EU bidrag där skolan har motsvarande kostnad. Skolan har även haft färre IMA och IMS elever, men hanterat detta med lägre personalkostnader.

Schillerska visar en positiv avvikelse på 1,2 mnkr mot budget. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader än budgeterat och något högre statsbidrag än budgeterat.

Angeredsgymnasiet redovisar en negativ avvikelse på minus 3,1 mnkr. Avvikelsen beror på färre elever än budgeterat och högre personalkostnader än budgeterat, som i sin tur delvist beror på att handlingsplanen inte fått den tänkta effekten under året.

Serviceorganisationen har en positiv avvikelse på drygt 2,7 Mnkr. Överskottet beror framförallt på tillkommande försäljning och uthyrning och något lägre kostnader för skolmåltider till följd av lägre ätandegrad än beräknat samt lägre personalkostnader på grund av låga vikariekostnader. Egna insatser i lokalerna har varit mindre omfattande och köpt lokalvård minskade under året. Leasingkostnaderna blev lägre då färre inköp gjorts under året.

Gymnasieområde Lindholmen

Gymnasieområde Lindholmen har en negativ avvikelse mot budget på minus 8,6 mnkr.

Effekterna av de i början av året beslutade handlingsplanerna har inte blivit så stora som önskat, då de planerade insatserna i vissa fall motverkats av lägre intäktsnivåer, samt att vissa personalåtgärder inte varit möjliga att genomföra fullt ut med bibehållen kvalitet i undervisningen.

Området ser dock fortfarande en hög grad av elever på yrkesprogram som fått sin praktik förlagd på skolan vilket ger en fortsatt hög kostnadsnivå jämfört med för några år sedan. Livsmedelspriserna har också fortsatt att öka, om än även här i betydligt lägre takt.

Inköp uppgående till 5,2 mnkr avseende läromedel och övrigt undervisningsmaterial har genomförts i slutet av 2024 då förvaltningens ekonomiska situation tillät detta.

Området har 0,8 mnkr högre personalkostnader än budgeterat främst på grund av att Polhem och Center för språkintröduktion har högre personalkostnader i förhållande till sin budgeterade organisation, samtidigt som Bräcke gymnasiet och

till viss del även Ester Mosessons gymnasium uppvisar lägre personalkostnader. För Polhem hänförs den ökade kostnaden till personalrekrytering i samband med skolans expansion, för Center för språkintröduktion så hänförs kostnaden till start av utbildningen IMA.

Elevantalet har, jämfört med budgeterat elevantal, minskat för Ester Mosesson, Center för språkintröduktion och Bräcke gymnasiet, samtidigt som elevantalet för Lindholmens tekniska gymnasium ökat något, främst beroende på de klasser som övertagits under året från Västsvenska gymnasiet. I princip alla skolor hade fyllda klasser i årskurs 1 vid höstterminsstarten samt att elevavhoppet också varit på en lägre nivå än tidigare år, vilket sammantaget innebär ett gynnsammare utgångsläge även inför vårterminen 2025.

Gymnasieområde Skånegatan

Område Skånegatan redovisar en negativ avvikelse med 6,4 mnkr jämfört med budget. Den negativa avvikelsen beror bland annat på att vissa verksamheter hade ett minskande elevantal hösten 2024 och att verksamheter inte fullt ut kunnat anpassa kostnaderna till detta.

Burgården redovisar en positiv avvikelse på 4,6 mnkr mot budget. Verksamheten har fått mer statsbidrag än budgeterat och skolan har haft minskade personalkostnader mot vad som budgeterats.

Katrinelundsgymnasiet redovisar en avvikelse mot budget på minus 7,8 mnkr. De senaste tre åren har skolan haft ett pågående omställningsarbete utifrån förändrat programutbud. Förändringen har lett till att skolan har färre antal elever än tidigare och skolan har inte fullt ut kunnat anpassa verksamheten i den takt som krävs för en budget i balans. Skolan har också haft klasser som inte varit fulltaliga. Katrinelund har därtill kostnader kopplat till idrottsutbildningen som inte fullt ut täcks av de intäkter skolan får via statsbidrag och NIU-ersättning.

Bernadottegymnasiet har en avvikelse mot budget på minus 1,6 mnkr. Skolans underskott beror på att de inte fullt ut kunna anpassa sina personalkostnader till sin ekonomiska ram under 2024.

Motorbranschens Tekniska gymnasium har under hösten 2024 haft färre elever än budgeterat i årskurs 1 och elevavhopp i årskurs 2. Detta framför allt på fordonsinriktningen. Trots att verksamheten under två år genomfört ett stort omställningsarbete har verksamheten inte kunnat nå en budget i balans. Avvikelsen mot budget är minus 5,4 mnkr.

Serviceorganisationen har en positiv avvikelse på 3,9 mnkr. Detta beror till viss del på minskade kostnader men framför allt på att konferensen har högre intäkter än vad som är budgeterat.

5.1.2.2 Fristående verksamhet

Periodens utfall

Belopp i tkr	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Fristående verksamhet	-1 030 644	-1 020 994	-9 650

Fristående verksamhet visar en negativ avvikelse för året med 10 mnkr. Avvikelsen beror på att hänsyn är tagen till att verksamheten har rätt till ersättning på lika villkor varför en uppbokning av gymnasieverksamhetens överskott gjort vilken

kommer betalas ut efter nämndsbeslut.

Antal elever inom fristående verksamhet har uppgått till 9 522 jämfört med budgeterade 9 648 elever vilket är 126 färre. 2023 var antalet elever 9 578.

5.1.2.3 Köpta/sålda platser

Periodens utfall

<i>Belopp i tkr</i>	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Köpta platser	-199 071	-209 206	10 135
Sålda platser	362 067	368 667	-6 600
Totalt	162 996	159 461	3 535

Köpta platser har en avvikelse jämfört med budget på 10 mnkr. Det beror till största delen på lägre kostnad per plats än budgeterat med 6,5 mnkr för elever både i annan kommun och SIS-placerade elever. Även antal elever på köpta platser är något färre än budgetera och den delen av avvikelsen är 3,5 mnkr

De sålda platserna avviker negativt med 7 mnkr. Avvikelsen härrör elever från göteborgsregionen där hälften av avvikelsen beror på färre elever och hälften på lägre snittpris per plats.

5.1.3 Anpassad gymnasieskola

Periodens utfall

<i>Belopp i tkr</i>	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Område AG centralt	-3 095	-7 567	4 472
Område AG egen regi	-191 125	-187 701	-3 423
Totalt	-194 220	-195 268	1 048

Anpassad gymnasieskola (AG) avviker totalt 1 mnkr.

AG centralt har ett resultat för året på plus 4,5 mnkr. Det förklaras av färre elever i verksamheten och lägre lokalkostnader. Inför läsår 2024/25 startade verksamheten upp en ny skola på Stora Holm inom det individuella programmet där 30 elever startade sin utbildning under höstterminen. Inhyrning av dessa lokaler har utfallit på annat sätt och till lägre hyreskostnad än budgeterat.

Resultatet för AG egenregin är minus 3,4 mnkr. Under hösten tilldelades verksamheten statsbidrag på 2,5 mnkr för vidareutbildning av personal inom specialpedagogik. Posten är inte med i budget då den var osäker. Personalkostnad ligger nära budget bland annat kopplat till återhållsamhet i tillsättande av vikarier vid korttidsfrånvaro. Övriga verksamhetskostnader överstiger budget med drygt 6 mnkr, bland annat är kostnader högre för reparation och underhåll i fastigheter, modersmålsundervisning och elevresor till och från skolan. En del av merkostnaden kan kopplas till uppstart av ny skola på Stora Holm.

Under kvartal fyra tilläts verksamheten att göra extra inköp av material till skolverksamheten kopplat till det prognosticerade överskottet för förvaltningen på helår. Då skolformen under flera år arbetat med en ansträngd ekonomi fanns ett stort behov av material och hjälpmedel. Totalt anskaffades utrustning, läromedel

och material för 3,2 mnkr.

Antal elever i egenregi var under vårterminen 348 och ökade med 32 elever inför höstterminen till 380 elever. Till detta köps det plats för 54 Göteborgselever hos andra utbildningssamordnare. Under höstterminen är det ca 10 elever färre i skolans verksamhet jämfört med budget.

5.1.4 Kommunal vuxenutbildning och Yrkeshögskola

Periodens utfall

<i>Belopp i tkr</i>	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Område vuxenutbildning/yrkeshögskola	-2 385	0	-2 385
Gymnasieområde Lindholmen	3 350	3 300	50
Gymnasieområde Skånegatan	4 055	0	4 055
Totalt Vuxenutbildning och Yrkeshögskola	5 019	3 300	1 719

Årsutfallet för kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola uppgår till 5,0 mnkr, vilket är 1,7 mnkr bättre än budget.

Område vuxenutbildning och yrkeshögskola har ett underskott på -2,4 mnkr, vilket även är avvikelsen mot budget. Underskottet beror i huvudsak på att utökningen av SFI (Svenska för invandrare) har skett först från september. Verksamheten har haft lokaler och därmed kostnader för den utökade volymen för hela året.

Gymnasieområde Lindholmen har ett överskott på 3,3 mnkr, vilket är i paritet med budget. Gymnasieområde Skånegatan har ett överskott på 4,1 mnkr, vilket också är avvikelsen mot budget. Det positiva resultatet beror på att fler elever sökt provning och fler elever inom frisör än budgeterat.

Prestationer och nyckeltal

Antal årsplatser vux/yh	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Förändring % jmf med bokslut 2023	Budget 2024	Förändring % jmf med budget
Grundläggande vuxenutbildning	257	212	21%	303	-15%
Svenska för invandrare	1 200	708	70%	1 204	0%
Gymnasial vuxenutbildning	1 313	1 260	4%	1 201	9%
Prövningar	342	276	24%	268	28%
Anpassad vuxenutbildning	202	156	30%	163	25%
Kommunal vuxenutbildning i egen regi	3 315	2 612	27%	3 138	6%
Yrkeshögskoleutbildningar	2 127	2 120	0%	2 183	-3%
Uppdragsutbildning	148	138	7%	146	1%

Arbetsmarknadsinsatser	161	153	5%	177	-9%
Totalt	5 750	5 022	15%	5 643	2%

Antalet platser för vuxenutbildning och yrkeshögskola uppgår till 5 750 platser, vilket är en ökning med 15 procent mot 2023 och med 2 procent mot årets budget.

Inom egenregi uppgår antalet platser inom kommunal vuxenutbildning till 3 315 platser. Det är en kraftig ökning mot föregående år. Antalet platser har ökat med 27 procent mot föregående år. Störst är ökningen inom svenska för invandrare (SFI) med 70 procent följt av Anpassad vuxenutbildning på 30 procent. Från september 2024 har egenregi tagit emot alla elever inom SFI utifrån den politiska inriktningen att SFI i huvudsak ska genomföras i egen regi.

Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning har beslutat att egenregi ska utföra 50 procent av SFI och Svenska som andraspråk på grundläggande nivå. I januari 2025 beräknas egenregi ha nått dessa nivåer. Antalet elever som söker provning har ökat med 30 procent. Den främsta orsaken till detta är att Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning från mars 2024 har begränsat till att antal elever utifrån rättighetslagstiftningen. Tidigare har en del av dessa elever läst på distans och väljer nu att pröva för att kunna läsa vidare på universitet eller högskola. Antalet elever som läser en gymnasial yrkesutbildning inom egenregi är totalt sett i nivå med 2023. Antalet elever som läser till barnskötare har minskat men däremot har antalet elever som studerar till undersköterska ökat. Anpassning av respektive utbildning har skett utifrån behov i branschen.

I januari 2024 beviljade Myndigheten för yrkeshögskolan 15 av totalt 28 sökta utbildningar. Utfallet blev två utbildningar fler än budgeterat men också en annan mix av utbildningar. I februari söktes 24 kurser varav 14 beviljades i maj. Totalt uppgår antalet platser inom Yrkeshögskoleutbildningarna till 2 127 platser. Det är i paritet med föregående år och tre procent lägre än budgeterat. Under 2024 har ett antal utbildningar inte startat som planerat då möjligheterna till arbete efter avslutat utbildning minskat drastiskt. Det handlar om yrkesområden och branscher där behovet av arbetskraft kraftigt svängt. Inom yrkeshögskolan har ett pilotprojekt skapats med gymnasieutbildning för vuxna där man använder sig av YH-formatet som modell. Pilotprojektet pågår under perioden 2024-2026. Den nya utbildningsformen heter Nationell yrkesutbildning och yrkeshögskolan genomför under hösten -24 och våren -25 en utbildning inom fordon.

Antalet sålda platser i form av uppdragsutbildningar har ökat något mot föregående år. Under hösten har ett nytt större uppdrag startat för Tre stiftelser. Studium genomför utbildningen på plats hos Tre stiftelser för personal som saknar utbildning till undersköterska. Även antalet platser som arbetsmarknadsinsatser har ökat något mot föregående år.

5.1.5 Område stadsgemensamt

Periodens utfall

<i>Belopp i tkr</i>	Ack utfall	Ack budget	Budget- avvikelse
Stadsgemensamt	-959	-1 104	145
Center för skolutveckling	-20 399	-20 610	211
Språkcentrum	-197	0	-197
Vägledningscentrum	-65 189	-65 860	671

Totalt	-86 744	-87 574	830
---------------	----------------	----------------	------------

Center för skolutveckling har ett resultat på 0,2 mnkr på grund av vakans för tjänst.

Språkcentrum har ett underskott på minus 8,2 mnkr där 8 mnkr är reglerat mot Grundskoleförvaltningen enligt gällande princip kring hantering av under- respektive överskott. Underskottet beror på minskade beställningar av studiehandledning från grundskolan där minskningen är i storleksordningen 50% jämfört med året innan. Beställningarna började minska väsentligt redan hösten 2023 och har sedan dess legat på lägre nivåer än tidigare under hela 2024.

Minskningen har medfört en omfattande anpassning av personal såväl i antal som i förtätning av tjänster som startade redan under hösten 2023. Inför läsåret HT24/VT25 gjordes ytterligare korrigeringar och 39 tjänster kunde inte tjänstefördelas, vilket ledde till att 25 visstidsanställningar inte förlängdes från läsårsstart och att 14 tillsvidareanställningar konstaterades övertaliga. Av dessa har hälften fått placering inom och finansieras av gymnasieskolan och Studium medan resterande övertalighet finansieras av Språkcentrum. Antal elever i modersmålsundervisning för grund- och gymnasieskola är fortsatt stabilt och enligt budget.

Vägleddningscentrums resultat är 0,7 mnkr och beror främst på lägre personalkostnader främst under första halvåret kopplat till frånvaro och vakanser. Då ett mindre överskott kunde identifieras i samband med delårsrapporten i augusti planerades att genomföra ett antal kompetenshöjande insatser för både studie- och yrkesvägledare samt för personal inom KAA (Kommunala aktivitetsansvaret) under hösten.

5.2 Verksamhet

5.2.1 Organisation och utbud

Antagning till gymnasieskolan läsåret 2024/25

I reservantagningen inför läsåret 2024/25 antogs 2 256 elever till högskoleförberedande program och 663 elever till yrkesprogram på Göteborgs stads gymnasieskolor, vilket innebär en minskning med 160 elever jämfört med föregående år. Detta beror på att några attraktiva skolor har behövt minska platsantalet och ett generellt minskat söktryck på främst yrkesprogrammen. Till de kommunala skolorna antogs 22,5 procent av eleverna till ett yrkesprogram, en något lägre andel än föregående år (25 procent). Särskilt Fordons- och transportprogrammet, Hantverksprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet har haft en lägre andel antagna jämfört med föregående läsår. Av Göteborgseleverna antogs 38 procent i egen regi 2024, jämfört med 40 procent 2023.

För att bryta utvecklingen med minskande andel Göteborgselever till de kommunala skolorna gör förvaltningen ett antal insatser för att förändra utbudet i linje med elevernas önskemål och arbetsmarknadens behov. Insatser görs även för att utöka platsantalet på skolor med högt söktryck. Exempel på förändrat utbud är start av Försäljning- och serviceprogrammet och Teknikprogrammet på Katrinelundsgymnasiet, start av Estetiska programmet med inriktningarna modedesign samt bild och form på Burgårdens gymnasium från läsåret 2025/26. Insatser görs också för att frigöra lokalytor i anslutning till befintliga skolor, exempel på det är att Ester Mosessons gymnasium frigör och iordningställer ytor

för att ha möjlighet att utöka platsantalet på Hotell- och turismprogrammet alternativt Restaurang- och livsmedelsprogrammet. Dessa yrkesprogram har haft positiv utveckling av antalet elever de senaste åren. Dessutom flyttar Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet från Bernadottegymnasiet till Katrinelundsgymnasiet, det medför att Samhällsprogrammet med uniformsinriktning på Bernadottegymnasiet kan ta emot fler elever.

Därtill beslutade utbildningsnämnden (2024-11-19 §174) att uppdra åt stadsfastighetsförvaltningen att utreda förutsättningarna för en omlokalisering av Yrgos verksamhet på Molinsgatan 23 till Lindholmen, och i samband med det utreda förutsättningar för att bedriva gymnasieverksamhet i de befintliga lokalerna. Detta för att kunna skapa gymnasieplatser i ett attraktivt centralt läge.

6 Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag

6.1 Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen i och utanför budget

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Utbildningsnämnden får i uppdrag att identifiera behov av åtgärder mot antisemitism samt vilka insatser från staden centralt som kan bidra till det arbetet. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	▶ Pågående Planering pågår och genomförande av uppdraget sker 2025.
Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa att samtliga rektorer har samverkan med Levande historia i Göteborg under läsåret 2024/2025. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	▶ Pågående Planering pågår och genomförande av uppdraget sker 2025.
Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen förbättra samarbetet mellan Göteborgs Stads skolor och de olika insatser som görs för att motverka antisemitism. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	▶ Pågående Planering pågår och genomförande av uppdraget sker 2025.
Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att stärka det förebyggande arbetet mot sexuell exploatering och skapa förutsättningar att motverka att elever utsätts eller utsätter andra för sexuell exploatering. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag utanför budgetbeslut</i>	▶ Pågående Planering pågår och genomförande av uppdraget sker 2025.
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget	▶ Pågående HR-avdelningen och förvaltningens säkerhetsfunktion har kartlagt vilka befattningar som bedöms vara utsatta för

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
ska ha genomförts sex månader efter kommunfullmäktiges beslut. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	risk för infiltration. Det som återstår är att bedöma nivå på risken. Arbetet bedöms vara klart i mars 2025.
Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att omedelbart säkerställa att geografiska inköpsstopp och annan sanktionspolitik enbart utgår från sanktioner beslutade av FN eller EU. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	✓ Avslutad Utbildningsförvaltningen följer ramavtal och konkurrensutsätter nya avtal enligt gällande regler, vilket säkerställer neutralitet i vår upphandling. Vi tillämpar endast sanktioner beslutade av FN och EU och inför inga egna geografiska inköpsstopp eller sanktioner. Uppdraget förklaras som fullgjort.
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att aktivt överväga möjligheter till ökat samutnyttjande av resurser inom kommunikationsområdet. Konsekvenser relaterade till arbetsmiljöaspekter och eventuella upphandlingsregler ska redovisas. Samverkan ska i samband med uppdragets genomförande ske med fackliga parter. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	✓ Avslutad Kommunikationscheferna i de fyra utbildningsförvaltningarna träffas regelbundet, sedan några år tillbaka, för att samverka och samarbeta. Fokus ligger på att skapa gemensam nytta och utveckla kommunikationen där förvaltningarna har beröringspunkter och kan dra lärdom av varandras erfarenheter. Genom samarbetet skapas bättre förutsättningar för måluppfyllelse och för att använda resurserna på bästa sätt. Förvaltningarna har genom åren haft gemensamma arbetsgrupper för olika uppdrag. Under 2024 och 2025 finns till exempel en arbetsgrupp som jobbar tillsammans för att ta fram informationsmaterial om samtliga skolformer till gemensamma målgrupper. Vidare uppmuntrar kommunikationscheferna sina medarbetare att ta kontakt med varandra för att samarbeta, stämma av, diskutera och producera tillsammans även i frågor som annars innebär enskilt arbete när till exempel dokument som rutiner, planer och nya arbetssätt ska tas fram för den egna förvaltningen. Det har skapat ett mervärde för medarbetarna att ha bollplank i roller där man annars är ensam på sin avdelning och förvaltning. Samverkan sker också med andra förvaltningar och bolag i staden i olika frågor som uppstår. Uppdraget förklaras som fullgjort.
Utbildningsnämnden får i uppdrag att öka blandningen av elever genom att planera för att fler skolor ska ha både yrkesprogram och teoretiska program. Uppdraget ska genomföras i samband med förändringar av program eller gymnasieskolor.	✓ Avslutad I arbetet med planering och dimensionering strävar förvaltningen efter att tillmötesgå elevernas önskemål och arbetsmarknadens behov, och planerar organisation och utbud därefter. I

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag <i>Uppdrag inom budgetbeslut</i>	samband med förändringar av program eller skolor försöker förvaltningen skapa ett utbud som bidrar till ett blandat elevunderlag och ökar de kommunala skolornas attraktivitet. Individuellt alternativ är ett nytt introduktionsprogram på Polhemsgymnasiet läsåret 2024/25. Försäljning och service blir ett nytt yrkesprogram på Katrinelundsgymnasiet fr.o.m. läsåret 2025/26. Förvaltningen fortsätter arbetet i linje med uppdraget inom ramen för den återkommande planerings- och dimensioneringsprocessen Uppdraget förklaras som fullgjort.

Bokslut fristående gymnasieskolor i Göteborg

I nedanstående tabell redovisas ekonomiska nyckeltal 2024 för de fristående gymnasieskolorna i Göteborg. Uppgifterna har hämtats från en branschrapport som ges ut av företaget UC, från Ratsit.se som är en hemsida med företagsupplysningar och från enskilda uppgifter i företagens årsredovisningar. Uppgifter om de friskolor som har organisationsformen stiftelse hämtas från länsstyrelsen i Västra Götalandsregionen.

Flera av de fristående gymnasieskolorna i Göteborg tillhör koncerner med verksamhet på flera orter. Nyckeltalen visar uppgifter för företaget och inte den enskilda skolan i Göteborg.

De olika nyckeltalen i branschrapporten definieras enligt följande:

Årsresultat

Resultat efter finansiella poster, men före bokslutsdispositioner och skatt

Eget kapital

Justerat eget kapital visar hur stort det totala egna kapitalet är justerat för latent skatteskuld och beräknas som summan av det beskattade egna kapitalet samt 70 % av de obeskattade reserverna.

Avkastning på eget kapital

Man ser vilken förräntning företaget har på det egna kapitalet som har varit verksamt under året. Detta beräknas som Resultatet efter avskrivningar plus finansiella intäkter i procent av det egna kapitalet.

Soliditet

Visar hur stabilt ett företag är. Har företaget en hög soliditet klarar det lättare av resultatförsämringar än företag med låg soliditet. En låg soliditet är det samma som en hög skuldsättningsgrad. Talet beräknas som Justerat eget kapital i procent av summa tillgångar.

Likviditet

Används ofta som en indikator på ett företags betalningsberedskap. Talet beräknas som Summa omsättningstillgångar minus Varulager, Pågående arbeten mm, i procent av Summa kortfristiga skulder.

Riskklass

UC:s bedömning av affärsrisken för ett företag. Indelning sker i klass 1–5, där 1 innebär högsta risk och 5 lägsta risk för att komma på obestånd inom ett år. Riskklass C avser skolor som ingår i AcadeMedias koncern. Riskklass C av aktiebolag inom koncern innebär att risk för det enskilda bolaget inte kan bedömas. Moderbolaget AcadeMedia AB bedöms av företaget Credit Safe ha god kreditvärdighet

Skola	Orgnummer	Företagsnamn	Riskklass	Senaste bokslut	Resultat senaste bokslut, tkr	Justerat Eget kapital, tkr	Avkastning Eget kapital, %	Soliditet %	Likviditet %
Amerikanska gymnasiet	559041-5591	Amerikanska gymnasiet i Sverige AB	3	2024-06	4 306	5 078	85%	17,2	79
Aniaragymnasiet	556666-6789	Af Affärseffekt Framtidsskola AB	5	2023-06	3 349	12 702	26%	61,8	128
Aspero idrottsgymnasium	556636-3973	Aspero Friskolor AB	5	2023-12	4 657	12 119	38%	42,3	93
Designgymnasiet	556932-0681	Designgymnasiet i Sverige AB	C	2023-06	0	50	0%	100	0
Donnergymnasiet	556540-8381	Donnergymnasiet AB	C	2023-06	0	207	0%	100	0
Drottning Blankas gymn Centrum	556566-8794	DBGY Kronan AB	C	2023-06	0	5 958	0%	100	0
Drottning Blankas gymn Gårda	556578-9129	DBGY Juvelen AB	C	2023-06	0	11 254	0%	100	0
Drottning Blankas gymn Operan	5565-69-3297	DBGY Regenten AB	C	2023-06	0	4 290	0%	100	0
GTI:s gymnasieskola	556235-8993	Göteborgs Tekniska Institut AB	4	2023-12	2 507	2 109	119%	38	139
Gymnasieakademin	556726-5979	IEAB International Education AB	C	2023-06	7 159	9 598	75%	76	366
Göteborgs Högre Samskola	857205-9197	Stiftelsen Göteborgs Högre Samskola	info saknas	2023-12	835	81 613	1%	83	
Göteborgs Praktiska gymn	556257-5786	Praktiska Sverige AB	C	2023-06	0	126 208	0%	100	0
Göteborgsregionens Tekniska gymn	556570-6768	Göteborgs Tekniska College AB	5	2023-12	341	25 210	1%	56	215
Ingrid Segerstedts gymnasium	857208-8824	Stiftelsen Ingrid Segerstedts Gymnasi	info saknas	2024-06	656	17 359	4%	54	
IT-College	556311-4445	Edinit AB	info saknas	2023-12	7 978	10 768	74%	54	200
Jensens gymn	556635-8759	Jensen Education College AB	5	2023-12	36 673	69 814	53%	50,5	202
Kitas Frisör	556738-5330	Kimuo frisörutbildning AB	5	2023-06	169	3 431	5%	86	716
Kitas gymnasium	556709-7117	Kitas Utbildning AB	5	2023-06	7 923	11 351	70%	38,4	157
Klara gymn Postgatan	556558-3282	Klara gymnasium Lärande AB	C	2023-06	0	2 584	0%	100	0
Klara gymn Vallgatan	556528-6696	KLARA Gymnasium Bildning AB	C	2023-06	0	16 497	0%	100	0
Kunskapsgymnasiet	556566-1815	Kunskapsskolan i Sverige AB	4	2023-06	77 946	216 098	36%	34,8	115
Ljud- & Bildskolan LBS, MediaLBS	556485-1649	Ljud & Bildskolan LBS AB	C	2023-06	0	15 295	0%	100	0
LM Engströms gymn	857200-3666	Peter Isaac Béens Utbildningsstiftelse	info saknas	2024-06	5 611	41 385	14%	38	
Magelungen	556489-1447	Magelungen Utveckling AB	4	2023-12	17 609	18 251	96%	23	117

Skola	Orgnummer	Företagsnamn	Riskklass	Senaste bokslut	Resultat senaste bokslut, tkr	Justerat Eget kapital, tkr	Avkastning Eget kapital, %	Soliditet %	Likviditet %
NTI Kronhusg, NTI Handelsgymn	556120-3679	NTI Gymnasiet Macro AB	C	2023-06		24 541	0%	100	0
NTI Johanneberg	556597-0471	NTI Gymnasiet Ellips AB	C	2023-06	0	30 889	0%	100	0
Peabskolan	556442-7432	Peabskolan AB	5	2023-12	498	691	72%	9	106
Praktiska gymn Gamlestan (f d Framt	556478-1606	Praktiska Utbildning AB	C	2023-06	0	5 620	0%	100	0
Realgymnasiet	556571-5892	Lärande i Sverige AB	C	2023-06	40 076	47 054	85%	26	79
Rytmus Musikergymn	556464-8979	Rytmus AB	C	2023-06	0	2 974	0%	100	0
Sigrid Rudebecks gymn	556357-1248	AB Sigrid Rudebecks Skola	5	2023-06	1 203	8 200	15%	48	192
Sjölin's gymn	556375-8399	Sjölin's Gymnasium AB	C	2023-06	0	32 395	0%	100	0
SKF:s Tekniska gymnasium	556240-8301	SKF Sverige AB	info saknas	2023-12	-83 909	318 786	-26%	18	29
Thoren Innovation School	556890-2653	Tekniska gymnasiet i Sverige AB	C	2023-06	-24 383	18 454	-132%	50	275
Västsvenska gymnasiet	556203-5906	Idrottens skola i Göteborg AB	5	2024-06	4 967	27 669	18%	85	859
Yrkesgymnasiet	556613-9290	Edukatus AB	5	2023-06	57 439	621 445	9%	74	252
	556568-8479	Academedia Support AB	5	2023-06	917 121	3 464 831	26%	61	247

Dnr 0003/25

Bilaga 3

Barnbokslut 2024

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Barnbokslut	4
2.1	Förändringar i verksamheten samt resurssättning som påverkat barnrättsarbetet.....	4
2.2	Analys.....	4
2.2.1	Summering av föregående års utvecklingsområden och insatser	4
2.2.2	Förflyttningar i arbetet med de grundläggande artiklarna och övriga artiklar	7
2.3	Det nya nuläget och vägen framåt	9

1 Inledning

Kommunfullmäktige uppdrog 2020 åt kommunstyrelsen att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan, samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. Barnrättsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12 och gäller under perioden 2022 – 2024.

Ett barnbokslut ska fungera som ett underlag och stöd för förvaltningar och bolag i arbetet med att tillgodose barn och ungdomars rättigheter utifrån barnkonventionen. Verksamheten ska utveckla sitt systematiska barnrättsarbete med utgångspunkt i de fyra grundläggande artiklarna i konventionen:

- Artikel 2 – Principen om icke-diskriminering
- Artikel 3 – Barnets bästa
- Artikel 6 – Barns rätt till liv, överlevnad och utveckling
- Artikel 12 – Barns rätt till delaktighet

Barnboksluten är också ett underlag till uppföljning av Göteborgs Stads barnrättsplan. Barnbokslutet är en sammanställning av verksamhetens resultat som berör barn och innebär att varje förvaltning och bolag i samband med årligt bokslut gör en särskild utvärdering av hur verksamheten påverkat barns och ungas villkor. Ett barnbokslut ska ge ett stöd i vad som behöver prioriteras inför nästkommande år.

Årets barnbokslut utgår från den nulägesanalys som gjordes av utbildningsförvaltningen 2023 och beskriver de förflyttningar som gjorts sedan dess samt de kopplingar som finns till barnrättsplanens insatser. Nedan återges de insatser i barnrättsplanen där Utbildningsnämnden, bland andra nämnder, görs ansvariga.

Insatser för kompetenshöjning

1:1 Öka den grundläggande kompetensen om barns rättigheter

1:2 Utveckla metoder för att följa upp barns livsvillkor utifrån alla barns lika värde

Insatser för styrning och ledning

2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor

2:2 Identifiera och använda metoder för barns delaktighet som är anpassade utifrån barns olika förutsättningar

2:3 Säkerställa samverkan kring barnrätt

2:4 Årligen upprätta barnbokslut

Insatser direkt riktade till barn

3:3 Säkerställa insatser för placerade barns rätt till utbildning

3:4 Höja valdeltagandet till Ungdomsfullmäktige

2 Barnbokslut

2.1 Förändringar i verksamheten samt resurssättning som påverkat barnrättsarbetet

Prioriteringar och strategier kring vilka personella och ekonomiska resurser som har satts in i arbetet för att förbättra barns villkor bygger till stor del på de slutsatser som dragits när skolenheter och huvudman analyserat elevernas kunskapsresultat, närvaro, studiero, trygghet och delaktighet och syftar till en ökad måluppfyllelse för eleverna. I arbetet med programpriser, budget, fördelning av statsbidrag och andra förstärkningar görs avvägningar av hur resurserna ska fördelas så att tilldelningen till skolorna motsvarar olika utbildningars och elevgruppers behov.

Gymnasieskolorna i Göteborg möter en stor variation i elevers bakgrund och förutsättningar för lärande. I utbildningsnämndens budget görs för egenregin och för de fristående skolorna ett socioekonomiskt tillägg till eleversättningen i syfte att utjämna skillnader i elevernas bakgrund och förutsättningar inför gymnasiestudierna. Inför 2025 har utbildningsnämnden gjort förändringar i den socioekonomiska resursfördelningsmodellen så att den i större utsträckning ska utgå från elevernas kunskapsresultat. Syftet är att resurstilldelningen i än högre grad ska utjämna skillnader i elevernas förutsättningar för lärande.

2.2 Analys

2.2.1 Summering av föregående års utvecklingsområden och insatser

I tabellen nedan beskrivs kortfattat de utvecklingsområden som identifierades i föregående års barnbokslut samt de insatser som genomförts därefter.

Prioriterade utvecklingsområden	Insatser	Förväntade resultat	Koppling till de grundläggande artiklarna i Barnkonventionen samt
---------------------------------	----------	---------------------	---

			barnrättsplanens insatser
Rektors ledarskap	Insatser har gjorts för att stärka rektorernas förutsättningar och kunskaper för att utveckla sitt ledarskap, exempelvis inom områden som organisering och styrning av kvalitetsarbetet, distribuerat ledarskap, coachande och utvecklande ledarskap, ledarbeteenden etc. Insatser har genomförts på individ-, skollednings- och områdesnivå samt förvaltningsövergripande. Arbetet har till stor del utgått från relevant och aktuell forskning, litteratur och föreläsningar om framgångsrik skolutveckling, skolledarskap och ledarskap.	Ett stärkt ledarskap och stöd i lärarnas arbete med att utvärdera undervisningen och dess effekter på elevernas lärande och kunskapsresultat. Kvaliteten i undervisningen ökar.	Artikel 3 – barnets bästa. Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling. <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor. 2:2 Identifiera och använda metoder för barns delaktighet som är anpassade utifrån barns olika förutsättningar
Att fördjupa analyserna och i högre utsträckning ta stöd i vetenskap samt använda och utveckla beprövad erfarenhet på både skolenhets- och huvudmannanivå.	Förvaltningens har fortsatt arbetet med att stärka det vetenskapliga stödet för att utveckla och förbättra resultatanalyser, på skolenhets- och huvudmannanivå.	Utbildning och undervisning vilar än mer på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.	Artikel 3 – barnets bästa <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 1:2 Utveckla metoder för att följa upp barns livsvillkor utifrån alla barns lika värde. 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor. 2:2 Identifiera och använda metoder för barns delaktighet som är anpassade utifrån barns olika förutsättningar

Att ytterligare förstärka det kompensatoriska uppdraget och undanröja hinder för elevernas lärande.	Förvaltningen har arbetat vidare med kvalitets- och utvecklingsarbetet av de individ- och gruppanpassade programmen inom introduktionsprogrammen genom samordnade insatser bland annat för att förbättra de individuella studieplanerna och att utveckla arbetet med uppföljning av elevers progression. Elevhälsoteamen har i högre grad gjorts delaktiga i uppföljning och analys av elevernas resultat och utveckling av undervisningen inom ramen för enheternas systematiska kvalitetsarbete. Andra insatser har genomförts i verksamheterna utifrån lokalt identifierade behov som exempelvis; språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för att möta skillnader i elevers bakgrund och förutsättningar, arbetet med anpassningar och särskilt stöd och kompetensutveckling för att möta alla elevers behov.	Enheternas förmåga att organisera utbildningen efter elevernas olika behov och förutsättningar förbättras. De elever som bedöms ha behov av anpassningar i undervisningen får det. Skolans lärmiljö utformas för att passa alla elever och kunna möta alla elevers olikheter, förutsättningar och behov.	Artikel 2 – principen om icke diskriminering Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling. <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 1:2 Utveckla metoder för att följa upp barns livsvillkor utifrån alla barns lika värde. 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor.
Det främjande och förebyggande arbetet för en ökad skolnärvaro.	Skolenheterna har genomfört främjande och förebyggande insatser på flera områden som enligt vetenskap och beprövad erfarenhet har en positiv effekt på skolnärvaron, exempelvis fortsatt utveckling av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, variation och stimulans i undervisningen, studiero, motivationshöjande insatser, samverkan mellan professionerna och tidiga insatser för elever som riskerar att inte nå målen. Det relationsskapande arbetet, trygghetsskapande och gruppstärkande insatser, mentorernas roll samt kontakten mellan skola och vårdnadshavare pekas ut som särskilt viktigt.	Ökad skolnärvaro vilket är av central betydelse för elevens måluppfyllelse.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling Artikel 12 – barns rätt till delaktighet <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 2:2 Identifiera och använda metoder för barns delaktighet som är anpassade utifrån barns olika förutsättningar.
Det är fortfarande en alltför låg andel av eleverna från anpassade gymnasieskolans nationella program som får verklig tillgång till arbetsmarknaden efter avslutad utbildning.	I den anpassade gymnasieskolan pågår ett målmedvetet arbete med flertalet insatser för att öka andelen elever som går vidare till arbetsmarknadens förfogande eller till fortsatta studier. Ytterligare samverkan med arbetsförmedlingen, näringslivet samt med andra förvaltningar och kommunala bolag krävs.	Elevgruppen erbjuds APL-platser samt sysselsättning efter avslutade studier i högre grad.	Artikel 2 – principen om icke diskriminering Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 1:2 Utveckla metoder för att följa upp barns livsvillkor utifrån alla barns lika värde

			2:3 Säkerställa samverkan kring barnrätt
Informera om och uppmärksamma eleverna på möjlighet att kandidera till och rösta på kandidater till Ungdomsfullmäktige.	Det har annonserats på skolorna och rullande information har visats på skolornas digitala skärmar. Kontaktpersoner har utsetts på skolorna.	Öka antalet elever som röstar på Ungdomsfullmäktige.	Artikel 12 – Barns rätt till delaktighet <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 3:4 Höja valdeltagandet till Ungdomsfullmäktige

2.2.2 Förflyttningar i arbetet med de grundläggande artiklarna och övriga artiklar

I årets barnbokslut ser utbildningsförvaltningen att steg har tagits framåt inom förgående års prioriterade utvecklingsområden men att ett fortsatt fokus krävs inom flera av områdena då de är av långsiktig karaktär. De resultat och effekter som de olika insatserna genererat på skolenhets- och förvaltningsnivå kopplat till barnkonventionens grundläggande artiklarna beskrivs nedan.

2.2.2.1 Artikel 2 – principen om icke diskriminering

Under läsåret 2023/24 har det skett positiva förflyttningar i trygghetsarbetet på förvaltningens skolenheter. Enheterna arbetar systematiskt med att förbättra den upplevda tryggheten för eleverna och de ser en tydlig koppling mellan en trygg miljö och hög skolenhets- och förvaltningsnivå. Många skolenheter jobbar hårt för att planen mot diskriminering och kränkande behandling ska hålla en hög kvalitet och vara väl förankrad bland elever och personal. Detta är viktigt för att all personal ska jobba i linje med planens aktiva åtgärder och för att synliggöra för eleverna det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet som görs för att förhindra diskriminering och kränkningar.

En utbildningsinsats har genomförts för förvaltningens rektorer kring anmälnings- och utredningsskyldigheten, när en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Förvaltningen kan se att det efterföljande arbetet, med att öka efterlevnaden av rutiner, skapa samsyn och öka kunskapen hos all personal, har haft effekt då anmälningarna vid diskriminering och kränkande behandling har ökat markant.

Den anpassade gymnasieskolan lägger stort fokus på att få ut fler elever på arbetsmarknaden efter avslutad utbildning. Utbildningsval, arbete och samhällsliv är ett centralt läroplansområde på enheter med nationella program utifrån målsättningen att så många elever som möjligt skall stå till arbetsmarknadens förfogande efter avslutad utbildning. Sedan höstterminen 2023 finns en APL-samordnare som tillsammans med studie- och yrkesvägledare skall bidra till att skapa fler samverkanspartners, arbeta med framtidsplanering och öka andelen genomförda APL. Samverkan med bra APL-platser och gott stöd till eleverna under APL är en viktig förutsättning för att möjliggöra etablering på arbetsmarknaden. Förvaltningen deltar i projekt Samstart i samarbete med Arbetsförmedlingen och ArbVux. Syftet med samverkansprojektet är att strukturer ska upprättas för att öka möjligheterna för ungdomar med funktionsnedsättning att få en bra övergång från skola till arbetsliv vilket ökar förutsättningarna till ett

självständigt liv på lika villkor som andra. För att utveckla strukturerna och säkerställa att alla berörda nås av insatserna finns nu en central samordnare och kontaktpersoner på skolorna.

2.2.2.2 Artikel 3 – barnets bästa

Både på skolenhetsnivå- och huvudmannanivå strävar förvaltningen kontinuerligt efter att utveckla och förfina processer och metoder för det systematiska kvalitetsarbetet vilket givit positiva resultat. Enheterna och huvudmannen har sedan flera år en tydlig struktur och systematik, nu handlar fler insatser och slutsatser i enheternas arbete om organisation och processer för utvecklingsarbetet. Det är tydligare i planer och rapporter vad enheterna ser som sitt uppdrag och sina specifika utmaningar samt att medarbetarna är delaktiga i kvalitetsarbetet – från planering till uppföljning och analys.

Rektors ledarskap och stöd i lärarnas arbete med att utvärdera undervisningen och kunskapsresultaten är avgörande för att utveckla undervisningens kvalitet. Huvudmannens fokus på rektors ledarskap har angripits med ett vetenskapligt förhållningssätt och har utgått från relevant och aktuell forskning om framgångsrik skolutveckling, skolledarskap och ledarskap.

Det tvärprofessionella elevhälsoarbetet har utvecklats och är mer strukturerat och systematiskt vilket stärker det kompensatoriska uppdraget. Det framgår också att elevhälsoteamen blivit mer involverade i enheternas systematiska kvalitetsarbete, värdegrundsarbete och trygghetsskapande insatser.

2.2.2.3 Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

För att ge eleverna goda förutsättningar att nå utbildningens mål identifierar skolorna elevernas närvaro som den främsta faktorn. Ett gynnsamt närvarofrämjande arbete har genomförts på flera skolenheter. Utöver goda rutiner och samverkan med berörda aktörer vid behov har fokus legat på relationsskapande arbete, elevernas delaktighet och inflytande samt undervisningens kvalitet. Även i den anpassade gymnasieskolan har enheternas prioriterade insatser haft positiv effekt på skolnärvaron.

Insatserna på olika områden för att öka undervisningens kvalitet och elevernas kunskapsresultat har utvecklats och förstärkts på skolenheterna, exempelvis arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, tidiga och kontinuerliga insatser för elever som riskerar att inte nå målen, studieteknik, variation och stimulans i undervisningen, tillgängliga lärmiljöer, fortsatt utveckling av arbetet för ökad skolnärvaro och samverkan mellan professionerna. På introduktionsprogrammen har arbetet fortsatt med att utveckla formerna för individuella studieplaner och uppföljning av elevernas progression, överlämning mellan skolformerna samt arbetet med kartläggning, placering och mottagande av elever särskilt där det finns höga krav på mottagande skola att möta elevernas stödbehov.

Det tvärprofessionella elevhälsoarbetet har utvecklats och är mer strukturerat och systematiskt med många konkreta exempel på främjande och förebyggande insatser som också stärker det kompensatoriska uppdraget;

- tätare avstämningar mellan elevhälsoteam och arbetslag samt tydligare rutiner för elevärenden och det förebyggande arbetet mot frånvaro,
- tidig screening/kartläggning av elevernas kunskaper och behov av stöd,
- elevhälsans olika professioner konsulterar eller handleder arbetslag och lärare kring anpassningar och stöd, främjande lärmiljöer etc,
- information från elevhälsosamtal används i högre utsträckning i enhetens planering av främjande och förebyggande insatser framåt,
- insatser genomförs av elevhälsan gentemot grupper av elever kring exempelvis studieteknik, stress, psykisk ohälsa, sex och relationer, kost och sömn.

2.2.2.4 Artikel 12 – barns rätt till delaktighet

På några enheter, företrädesvis med introduktionsprogram, upplevs att eleverna har relativt låga förkunskaper om demokrati och medborgerliga rättigheter på samhällsnivå och där arbetar enheterna aktivt med att ge eleverna förutsättningar att delta i demokratiska processer. Förståelsen för vad det demokratiska uppdraget innebär och hur man som personal kan bemöta antidemokratiska åsikter och konspirationsteorier har stärkts på flera enheter. Ett demokratiskt arbetssätt med regelbundna klass- och programråd för elevinflytande där till exempel frågor om trygghet och trivsel kan behandlas blir viktiga forum i det arbetet. Eleverna har även fått möjlighet att öva på inflytande genom skolval och val till ungdomsfullmäktige samt val av elevskyddsombud som deltar på skolans fysiska samt organisatoriska och sociala arbetsmiljöronder.

Förvaltningens utbildningschefer och chef för centrala elevhälsan har under höstterminen genomfört en dialog med ledamöter från Ungdomsfullmäktige kring psykisk ohälsa och diskriminering.

2.2.2.5 Övriga artiklar i barnkonventionen – kopplat till barnrättsplanens fyra fokusområden

Med hjälp av medel från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har förvaltningen under höstterminen 2024 kunnat arbeta uppsökande och ge ett behovsbaserat stöd till de skolenheter som saknat ett systematiskt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Detta har genomförts med hjälp av en förstelärare med specialkunskaper i ämnet i samverkan med Regionalt stödcentrum heder. I samband med arbetet har också en film tagits fram om förvaltningens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck som medarbetare ska få ta del av på APT.

2.3 Det nya nuläget och vägen framåt

I tabellen nedan beskrivs kortfattat de utvecklingsområden förvaltningen prioriterar och de insatser som ska vidta det kommande året/åren samt de resultat som förväntas av insatserna för att stärka barnrättsarbetet utifrån de fyra grundläggande artiklarna och barnrättsplanens insatser.

Prioriterade utvecklingsområden	Insatser	Förväntade resultat	Koppling till de grundläggande artiklarna i Barnkonventionen samt barnrättsplanens insatser
Förstärka det kompensatoriska uppdraget	Förvaltningen ser att viktiga steg har tagits för att förstärka det kompensatoriska uppdraget men att de kräver ett fortsatt fokus och är av långsiktig karaktär. Förvaltningen planerar därför att bibehålla och fortsätta arbetet med påbörjade insatser.	Undanröjda hinder för elevers lärande.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor.
Främja psykisk hälsa	Skolorna ser indikationer på att andelen elever med psykisk ohälsa ökar. Det krävs ett fortsatt arbete på skolenhetsnivå för att främja psykisk hälsa och uppmärksamma behov av stöd hos eleverna. På huvudmannanivå kan samverkan mellan förvaltningar och andra aktörer behöva utvecklas och förstärkas med anledning av utvecklingen.	Psykiska ohälsan minskar.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor 2:3 Säkerställa samverkan kring barnrätt
Det främjande och förebyggande arbetet kring skolnärvaro	Det förebyggande och främjande arbetet kring skolnärvaro skall ingå i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Förvaltningen kommer fortsätta att följa närvaron på skolenhets- och programnivå, analysera orsaker till frånvaro samt följa upp skolenheters planering av insatser för en ökad skolnärvaro. På två av förvaltningens skolor finns skolsociala team i samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Syftet med teamens arbete och insatser är bland annat att öka elevernas skolnärvaro. Några av förvaltningens skolenheter med introduktionsprogram deltar i ett ESF-finansierat projekt, Fokus IM, som samordnas av GR. Projektet syftar bl.a. till att öka elevernas skolnärvaro och motivation.	Skolnärvaron ökar.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor 2:3 Säkerställa samverkan kring barnrätt
Utveckla undervisningens kvalitet.	Huvudmannen kommer fortsätta att stödja rektor i uppdraget att leda lärares lärande samt fortsätta att stärka det vetenskapliga stödet, på alla nivåer.	Undervisningens kvalitet fortsätter att förbättras och upplevs stimulerande av alla elever med varierande kunskaper och förutsättningar. Undervisning kommer än mer att vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor.

Fortsätta med att utveckla och förbättra resultatanalyser på skolenhets- och huvudmannanivå.	Fortsatt utveckling av data, underlag och metoder.	Förbättrade metoder och verktyg för att fördjupa analysen.	Artikel 3-barnets bästa Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor
I den anpassade gymnasieskolan ska antalet elever som utreds och får sin IF-diagnos sent minska.	Elever i behov av IF-diagnos ska identifieras tidigt. Samverkan kring och stöd till dessa elever ska förbättras.	Ökad funktionsmedvetenhet hos eleverna. Mindre frånvaro och minskade avhopp.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor 2:3 Säkerställa samverkan kring barnrätt
Fler elever från anpassade gymnasieskolans nationella program skall stå till arbetsmarknadens förfogande eller annan meningsfull sysselsättning efter avslutade studier.	Fortsätta att utveckla samverkan med externa aktörer som skulle kunna erbjuda sysselsättning för anpassade gymnasieskolans elevgrupp.	Fler elever från anpassade gymnasieskolans nationella program står till arbetsmarknadens förfogande eller har fått tillgång till så kallad utflyttad daglig verksamhet eller annan meningsfull sysselsättning efter avslutade studier på lika villkor som andra.	Artikel 2 – principen om icke diskriminering Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insatser i barnrättsplanen</u> 1:2 Utveckla metoder för att följa upp barns livsvillkor utifrån alla barns lika värde 2:3 Säkerställa samverkan kring barnrätt
Utbildningarna på introduktionsprogrammen ska fortsätta att utvecklas på individ- och gruppnivå för att kunna möta elevernas mångfacetterade behov och önskemål.	Fortsätta att utveckla formerna för överlämning mellan skolformerna samt arbetet med kartläggning, placering och mottagande av elever på introduktionsprogrammen.	Elevernas progression på introduktionsprogrammen förbättras.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor
Skolenheterna ska ha ett systematiskt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.	Erbjuda ett fortsatt behovsbaserat stöd till de skolenheter som idag saknar ett systematiskt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.	Samtliga skolenheter har ett systematiskt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.	Artikel 3-barnets bästa Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor
Samtliga skolenheter har ett välutvecklat arbete med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.	Förvaltningen fortsätter följa upp enheternas planer mot diskriminering och kränkande behandling för att säkerställa att det sker ett främjande och förebyggande arbete utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.	Samtliga skolenheter har ett systematiskt arbete för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling	Artikel 2 – principen om icke diskriminering Artikel 3-barnets bästa Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:1 Identifiera hur den egna verksamheten påverkar barns

			rättigheter utifrån barns olika livsvillkor
Säkerställa att skolornas arbetsformer gynnar ett aktivt elevinflytande	En fördjupad tematisk uppföljning av elevers möjlighet till delaktighet och inflytande.	Elever har god möjlighet till delaktighet och inflytande, det finns former, och strukturer för samverkan och rutiner för att fånga upp elevernas synpunkter på samtliga skolenheter.	Artikel 12-barns rätt till delaktighet. <u>Insats i barnrättsplanen</u> 2:2 Identifiera och använda metoder för barns delaktighet som är anpassade utifrån barns olika förutsättningar

Årsrapport 2024 område Stadsgemensamt

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Politiska mål, uppdrag och inriktningar samt verksamhetsanalys	5
3 Ledning och styrning.....	18
4 Systematiskt kvalitetsarbete	19

1 Sammanfattning

De verksamheter som ingår i utbildningsförvaltningens stadsgemensamma område är Vägledningscentrum (VLC), Center för skolutveckling (CFS) och Språkcentrum (SPC). Utbildningsförvaltningen har därmed tre kommungemensamma uppdrag som berör hela staden, vilket främjar stadens förvaltningars och övriga berörda aktörers delaktighet och inflytande inom samtliga tre verksamhetsområden. Område Stadsgemensamt utgångspunkter, centrala värden och ledord är:

- 1) barn- och elevperspektivet och att bidra till barns utveckling och elevers måloppfyllelse
- 2) 1-vuxen-perspektivet, hållbar utbildningskedja och fokus på barns och elevers progression genom utbildningssystemet
- 3) likvärdighet, såväl ur ett barn- och elevperspektiv som gällande skolförvaltningarnas tillgång till de stadsgemensamma resurserna
- 4) vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Det krävs samverkan, i ett barn- och elevperspektiv, med fokus på progression för att utbildningskedjan ska bli hållbar. Det behövs arenor där förvaltningar inom utbildningsområdet kan mötas och att man organiserar för att vissa uppgifter löses gemensamt, vilket gynnar såväl kvalitet som resurseffektivitet.

Samverkan är således av stor betydelse, dels som en förutsättning för en hållbar utbildningskedja, dels för att stärka kvaliteten i den verksamhet som bedrivs inom skolförvaltningarna. Samverkan behöver vara väl organiserad med en genomtänkt infrastruktur för att förvaltningsövergripande genomföra aktiviteter och kunskaps- och erfarenhetsutbyten, för överföring och utveckling av lärdomar mellan skolformerna. Det stadsgemensamma området utgör en arena för denna samverkan mellan förvaltningarna.

Det kan vara förenat med stora svårigheter att gå från ett steg till nästa i utbildningskedjan, som kan ha en annan syn på hur elevens behov bör mötas och/eller andra förutsättningar för åtgärder. Det blir även en fråga om likvärdighet då varken skolform eller enhet ska avgöra huruvida eleven ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Ett 1-vuxen-perspektiv är rimligen svårare att upprätthålla i helt separerade förvaltningar. Det är av stor vikt att det finns någon som har tydliga uppdrag att arbeta med frågor i ett 1-vuxen-perspektiv och som härigenom knyter ihop skolförvaltningarna. Alla övergångar är risker för elever att falla ur.

De viktigaste slutsatserna avseende år 2024 är:

Gällande samverkan med de fyra skolförvaltningarna har det ur ett verksamhetsperspektiv fungerat på ett varierat sätt under året. För Center för skolutveckling har efterfrågan på aktiviteter och insatser varit mycket stor, främst från grundskoleförvaltningen. För Vägledningscentrum och Språkcentrum har det varit en utmaning att få ett tillräckligt stort fokus hos skolförvaltningarna för dessa verksamhetsområden.

Förvaltningarnas gemensamma arbete för att stärka 1-vuxen-perspektivet behöver utvecklas och stärkas. En avgörande förutsättning är att samtliga skolförvaltningar ser denna samverkan som angelägen samt ser sin egen roll och ansvar för att medverka till en hållbar utbildningskedja.

För de tre stadsgemensamma verksamheterna har året präglats av den pågående utredningen av områdets organisatoriska tillhörighet. Omfattande resurser har fått läggas på att ta fram olika typer av underlag samt medverka i olika möten inom ramen för processen. Pågående utvecklingsarbete har fått pausas och ibland stannat av helt. Chefsleden på området har fått hantera mycket oro och frågor kring processen och vad som kan komma att bli konsekvensen av denna. Arbetsmiljön för samtlig personal på området har påverkats klart negativt.

När det gäller studie- och yrkesvägledningsdelen inom **Vägledningscentrum (VLC)** är det tydligt att elevernas utveckling av valkompetens gynnas på de skolor där det finns ett

utvecklat samarbete mellan skolpersonal och studie- och yrkesvägledare. Samverkan på alla nivåer framstår generellt som en viktig faktor i flera avseenden, exempelvis skola/arbetslivsfrågor samt det kompensatoriska och normkritiska arbetet inom studie- och yrkesvägledningen. VLC:s samverkan med förvaltningarna har under året stärkts inom en rad områden och detta arbete behöver fortgå. Vidare framträder ett behov av att på ett tydligare och mer systematiskt sätt kunna följa studie- och yrkesvägledningens effekter på elevernas valkompetens, vilket lett till att ett forskningsprojekt har påbörjats i syfte att ta fram verktyg för att kunna följa studie- och yrkesvägledningens effekter på elevernas valkompetens.

För det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är det uppenbart att ett mer systematiskt arbetssätt, tydligare processer och en tydligare rutin för samarbete med olika aktörer medför stora vinster. Under året har kvalitetsarbetet bland annat resulterat i ett ökat utbud av aktiviteter för målgruppen, exempelvis är det nu möjligt att teckna praktikavtal med privata aktörer i syfte att i högre grad kunna möta den enskilda individens intressen och förmågor. Processer har också utvecklats dels för att identifiera och stödja ungdomar som är i behov av extra stöd i att lämna hemmiljön för att ta del av erbjudanden om sysselsättning, dels för att nå en större andel av de ungdomar som tidigare inte nåtts, de som i uppföljningssystemet registreras som *oanträffbara*.

Center för skolutveckling (CFS) har under 2024 fortsatt stödja likvärdighet och måloppfyllelse inom utbildningskedjan i ett 1-vuxen-perspektiv genom vetenskapligt baserade insatser inom fokusområdena undervisningsutveckling, ledarskap och barn- och elevhälsa och därigenom uppfyllt stora delar av verksamhetens prioriterade mål. De huvudsakliga aktiviteterna har varit helårsutbildningar, mötesplatser, bidrag till praktiktäta forskning och insatser inom ämnesutveckling samt ledarskap.

MIGEL-projektet (matematikutveckling i gymnasiet – stärkt måloppfyllelse grundat i elevers engagemang) har bidragit med viktiga insikter för att förbättra undervisningen i matematik i gymnasiet. För grundskolan har innehåll och upplägg för studiedagar under hela läsåret i både matematik och läs- och skrivutveckling samt språkutvecklande arbete planerats och genomförts.

Den vetenskapliga arenan har etablerats som en central plattform för att sprida forskningslitteracitet och vetenskapligt förhållningssätt. En infrastruktur med organisation av noder (i skolförvaltningarna) som samverkar med navet (CFS) samt förvaltningsövergripande aktiviteter och samarbete har tagit form. Praktiktäta forskning som MIGEL-projektet samt ULF-projekt (utbildning, lärande och forskning) har bidragit med viktiga insikter för att förbättra undervisningen i förskola och skola.

CFS har i uppdrag att sprida kunskap och erfarenheter om undervisning och utbildning där webbplatsen Lärtorget är en viktig kanal. Det material som producerats för Lärtorget har i år haft fokus på språk- och kunskapsutvecklande undervisning, barn- och elevhälsa och skolutveckling på vetenskaplig grund.

Framsteg har gjorts i samverkan med förvaltningarna, särskilt inom grundskola och gymnasium där insatser på ett ännu bättre sätt under året uppfyllt de behov förvaltningarna sett i det systematiska kvalitetsarbetet. Utvärderingar visar på positiva resultat från insatser men betonar vikten av långsiktiga strukturer, tydliga mål och mottagarkompetens för fortsatt utveckling.

Språkcentrum (SPC) har under året bedrivit ett systematiskt kvalitetsarbete med fokus på kompetensutveckling av personal och samverkan och dialog med förvaltningarna. Ambitionen har varit att hela tiden förbättra kvaliteten på kärnverksamheten – undervisningen.

I strävan efter att skapa så bra undervisningssituationer som möjligt för Göteborgs stads elever har SPC arbetat med att förtydliga och förbättra rutiner och relationer med förvaltningarna. Exempelvis har skriftliga överenskommelser med både grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen/gymnasieskolan initierats och implementering påbörjats.

SPC:s satsningar på lärarnas kompetensutveckling under 2024 har stärkt kvaliteten i undervisning och studiehandledning. Fokusområden har varit digitalisering, betyg och bedömning, värdegrund samt språkutveckling. Kompetensutvecklingen har bland annat inkluderat "Skriva sig till lärande" (STL), vilket har förbättrat lärarnas arbete med språkutveckling och digitalt lärande. Workshops om studiehandledning har skapat tydligare struktur och metodik, medan insatser inom sambedömning har bidragit till ökad samsyn kring betygsfrågor. Dessutom har fortbildning i digitala verktyg, generativ AI och användning av V-klass genomförts, vilket stöder effektiviteten i skolans administrativa och pedagogiska arbete.

2 Politiska mål, uppdrag och inriktningar samt verksamhetsanalys

Följande avsnitt innehåller beskrivning och analys av de stadsgemensamma verksamheternas bidrag till måluppfyllelsen inom för området relevanta delar av mål, uppdrag och inriktningar i Göteborgs Stads budget i resp. nämnds budget och verksamhetsplan samt i statliga styrdokument.

Vägledningscentrum

Vägledningscentrum etablerades 2003 i syfte att organisera studie- och yrkesvägledarna för kommunens grund- och gymnasieskolor och renodla uppdraget. Motsvarande tjänst erbjuds till fristående skolor via avtal. Hösten 2024 ansvarar VLC för elever på cirka 100 kommunala grundskolor, 13 kommunala gymnasieskolor och fyra fristående skolor, totalt cirka 34 000 elever. Den studie- och yrkesvägledning som sker på skolorna kompletteras med en öppen vägledningsverksamhet, Drop in, där elever och vårdnadshavare i kommunens grund- och gymnasieskolor erbjuds information och studie- och yrkesvägledning. Vägledningscentrums verksamhet bedrivs i ett perspektiv av livslångt lärande för att skapa en hållbar utbildningskedja för elevernas utveckling av valkompetens.

Sedan 2014 är det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) placerat inom VLC. Målgruppen är ungdomar folkbokförda i Göteborg som har avslutat sin skolplikt men ännu inte fyllt 20 år och som vare sig genomför eller har slutfört gymnasieutbildning eller motsvarande. Utbildningsförvaltningen har det samordnande uppdraget för KAA i Göteborg och de fyra socialförvaltningarna (SF) är viktiga och nära samverkansaktörer som bistår i arbetet. Målgruppen för KAA i Göteborg omfattar cirka 3000 ungdomar årligen, vilket motsvarar cirka 10% av åldersgruppen.

Inom VLC finns också Övergångsstället, en insats som vänder sig till elever som är behöriga till nationella program, men som bedöms vara i risk för studieavbrott och i behov av stöd under övergången till gymnasiet.

Prioriterade mål för verksamheten baserade på kommunala och statliga styrdokument

- Studie- och yrkesvägledningsdelen

I statliga styrdokument framgår det att målet för studie- och yrkesvägledningen är att eleven ska utveckla valkompetens genom ökad självkännedom, kunskap om valalternativ och omvärld, samt förmåga att fatta och genomföra beslut. I KF:s budget 2024 lyfts framför allt det kompensatoriska arbetet och normmedvetet arbetssätt fram i relation till studie- och yrkesvägledningen.

- Kommunala aktivitetsansvaret

Hemkommunen är enligt lag skyldig att löpande under året hålla sig informerad om hur de

ungdomar som tillhör målgruppen i kommunen är sysselsatta och erbjuda lämpliga individuella åtgärder. Målsättningen är att ungdomarna ska påbörja eller återuppta en utbildning. Flera områden i KF:s budget 2024 fokuserar på invånarnas förutsättningar för

självförsörjning, studier, arbete eller annan meningsfull sysselsättning och har därmed bäring på KAA.

Studie- och yrkesvägledningen

I VLC:s uppföljningssystem framgår det tydligt att elevernas utveckling av valkompetens gynnas på de skolor där det finns ett utvecklat samarbete mellan skolpersonal och studie- och yrkesvägledare. Samarbete på alla nivåer framstår generellt som en viktig faktor i flera avseenden, exempelvis i skola/arbetslivsfrågor samt i det kompensatoriska och normkritiska arbetet inom studie- och yrkesvägledningen. Likaså är det tydligt att studie- och yrkesvägledarna ser VLC:s metodstöd, lektionsstrukturen, som en viktig del i arbetet för att utveckla elevernas valkompetens.

Följande fokusområden har verksamheten arbetat med under året:

- Kompensatoriska insatser
- Normkritik
- Samverkan i skola-arbetslivsfrågor
- Kompetensförsörjning

Kompensatoriska insatser

Samtliga studie- och yrkesvägledare har under året deltagit vid föreläsning och workshop ledda av personal från Center för skolutveckling (CFS) på temat kompensatoriska insatser och får löpande stöd från CFS i frågan. Den kompensatoriska vägledningen har i år fokuserats i VLC:s enhetschefers möten med rektorsgrupperna. Området har återkommande behandlats genom kollegialt samlärande och VLC:s arbetsplaner har förtydligats.

Det är tydligt att studie- och yrkesvägledarna lyfter det kompensatoriska arbetet i olika sammanhang i högre utsträckning än tidigare. Samverkan med elevhälsoteam (EHT) och mentorer på skolorna är av avgörande vikt för att synliggöra elevernas behov. Studie- och yrkesvägledarna beskriver att de i högre utsträckning eftersöker denna information och samarbetar mer med skolpersonalen kring frågan än tidigare. Denna utsaga stöds i UBN:s kvalitetsrapport 2024 där det fastslås att den positiva utvecklingen av elevhälsoarbetet med en hög grad av samverkan mellan professionerna (EHT, rektor, lärare, studie- och yrkesvägledare m.fl) för att undanröja hinder för elevernas lärande, behöver fortsätta. I rapporten lyfts vidare samverkan med studie- och yrkesvägledare fram som en grundläggande framgångsfaktor på introduktionsprogrammen. Skolorna ser ett förbättrat arbete för att eleverna ska få hjälp att övervinna svårigheter, bygga självkänsla, göra välgrundade val och nå sina mål. Detta bedöms vara särskilt viktigt för elever som har osäkra utbildningsvägar eller stort behov av stöd.

Den nya resursmodellen för studie- och yrkesvägledning, vilken använts sedan läsåret 23/24, baseras på ett antal variabler där elevernas behov av studie- och yrkesvägledning är utgångspunkten. Resursfördelningen tar hänsyn till socioekonomiskt index och innehåller ett antal olika tilläggsnivåer för särskild undervisningsgrupp, döv/hörsel och resursskola i grundskolan och för introduktionsprogram och hörsel på gymnasieskolan. Nuvarande resurstilldelning medger dock inte att alla elevers behov tillgodoses fullt ut. Sedan läsåret 23/24 är fler timmar i resursfördelningen riktade till anpassad grundskola än tidigare för att i högre grad kunna möta elevgruppens behov och för att utveckla material och nya arbetssätt.

Läsåret 23/24 var antalet elever per studie- och yrkesvägledare i åk 7-9 i Göteborgs kommunala grundskolor 452 (rikssnitt 460). I gymnasieskolan var motsvarande siffra 558 (rikssnitt 398).

Normkritik

Under hösten har en temadag genomförts med föreläsningar i syfte att öka studie- och yrkesvägledarnas kunskaper om vad elevernas val kan begränsas av. Utvärderingar visar att normperspektivet i högre utsträckning än tidigare genomsyrar de material och metoder

som studie- och yrkesvägledarna använder sig av. Det är samtidigt tydligt att det behövs en struktur för det proaktiva arbetet, som också innehåller information till skolpersonalen om vad som kan påverka elevers val av studier och yrken i syfte att öka personalens kompetens inom området.

Samverkan i skola-arbetslivsfrågor

Det har under året genomförts flera insatser internt inom VLC kopplade till skola-arbetslivsfrågor i såväl det vida som det snäva perspektivet och VLC:s centrala arbetsplaner är förtydligade utifrån detta område.

Grundskoleförvaltningen (GSF) har under året tillsammans med Göteborgsregionen (GR) och VLC påbörjat ett pilotprojekt i syfte att skapa strukturer för samverkan mellan praktikansvariga på skolorna och studie- och yrkesvägledare för att prao ska bli en mer integrerad del i skolans arbete med att främja elevernas förmåga att göra välgrundade val av fortsatt utbildning och arbete. Projektets utgångspunkt är att praktikansvarig och studie- och yrkesvägledare tillsammans med elever och övrig skolpersonal ska använda det material som GR tagit fram för att stötta skolor och elever i arbetet före, under och efter praoperioden.

Det har skett en förflyttning i positiv riktning när det gäller VLC:s kommunikation med ledningsteamet på de olika skolorna. Det finns ett pågående samtal på många skolor kring hur studie- och yrkesvägledaren och skolans personal kan samverka och samarbeta mer och bättre i skola-arbetslivsfrågor. En högre andel av studie- och yrkesvägledarna anger i år att de samarbetar med lärarlagen. Skolledningarna efterfrågar i högre utsträckning i samtal med enhetscheferna stöd och verktyg för att arbeta med skola-arbetslivsfrågor. En ökande andel av studie- och yrkesvägledarna arbetar aktivt för att göra metoden Yrkesresan (f.d.Gårdstensprojektet) känd på grundskolorna, liksom de ämnesplanscher som VLC tagit fram som ett stöd i skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning i det vida perspektivet. Kunskaper om yrken och arbetsmarknadens behov är viktiga delar i det studie- och yrkesvägledande arbetet för att öka elevernas valkompetens.

Kompetensförsörjning

Det är fortsatt en utmaning att rekrytera studie- och yrkesvägledare i en utsträckning som möter behoven. De främsta orsakerna är att det utbildas för få studie- och yrkesvägledare nationellt, samt att studie- och yrkesvägledarutbildningen inte erbjuds i Göteborg. För att möta denna utmaning har VLC under året tagit fram strategier för att säkra kompetensförsörjningen: fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet, öka omvärldsbevakningen nationellt och internationellt samt fortsätta det strategiska kompetensförsörjningsarbetet i Vägledningscentrums kompetensförsörjningsgrupp. De tre rekryteringsprocesser som genomförts under 2024 har resulterat i att VLC, trots svårt rekryteringsläge i regionen, har full bemanning.

Läsåret 2023/24 hade 63% av studie- och yrkesvägledarna inom grundskolan och 77% av studie- och yrkesvägledarna inom gymnasieskolan i Sverige en studie- och yrkesvägledarutbildning. Motsvarande siffror för VLC var 94% respektive 100% behöriga i de båda skolformerna. Hösten 2024 är behörighetsgraden på VLC 100% inom såväl grundskolan som gymnasieskolan.

Verksamheten har ett årshjul för samtliga delar av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Processerna drivs i nära samarbete mellan enhetschefer, skyddsombud och lokalombud, samt förankras regelbundet hos såväl samtliga medarbetare som i LSG. Under våren genomfördes två fokusgrupper i syfte att kartlägga vad studie- och yrkesvägledarna förknippar med en anställning på Vägledningscentrum och vilka faktorer som olika kategorier medarbetare särskilt värdesätter i en anställning och på en arbetsplats. Delar av det som framkom i fokusgrupperna har omhändertagits i verksamhetens olika processer.

Under året har enhetschefer, skyddsombud och lokalombud med stöd av HR tagit fram och implementerat ett bedömningsunderlag för studie- och yrkesvägledarna att använda vid lönerevisionen.

Vägledningscentrum har en plats i programråd respektive programnämnd för studie- och yrkesvägledarutbildningen i Stockholms respektive Malmö universitet och utgör därmed en aktiv part i utformningen av utbildningen vid dessa lärosäten. Programrådet vid Stockholms universitet, där Skolverket, Universitets- och högskolerådet, Arbetsförmedlingen, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sveriges vägledarförening är representerade, är en mycket viktig samverkansarena för VLC på nationell nivå.

I det strategiska kompetensförsörjningsarbetet ingår att VLC från de tre utbildningsorterna (Stockholm, Malmö och Umeå) årligen tar emot cirka 30 VFU-studenter, vilka utgör en betydande del av verksamhetens rekryteringsbas. Vidare organiserar VLC ett omtalat och mycket uppskattat mentorsprogram riktat till nyanställd personal under deras första år i verksamheten.

Kommunala aktivitetsansvaret

Organiseringen kring KAA har under året haft sin utgångspunkt i stadens överenskommelse med Arbetsförmedlingen. För att samordna stadens insatser för bland annat målgruppen för KAA har det under hösten inrättats en samordnings- och beredningsgrupp för åldrarna 16-25 år.

Övergångsställets personal har under 2024 coachat 71 elever från 18 skolor i övergången till gymnasiet, vilket är en ökning av antal elever jämfört med fjolårets 48 elever på 16 skolor. Denna ökning är ett resultat av ett förändrat arbetssätt, där coacherna vid sidan av de fysiska mötena i högre grad träffar eleverna digitalt eller via telefon. Utvärderingar visar att eleverna är mycket nöjda med coachernas stöd och känner sig tryggare i övergången. Av de 71 elever Övergångsstället arbetat med under året är det 69 elever som bedöms ha klarat övergången, vilket får anses vara ett mycket gott resultat. Utvärderingar visar att skolorna är mycket positiva till Övergångsställets insatser. Efterfrågan är återkommande större än vad verksamheten har möjlighet att möta.

Följande fokusområden har verksamheten arbetat med under året:

- Nå samtliga i målgruppen ("oanträffbara")
- Stödja hemmavarande ungdomar
- Underlätta praktik

Nå samtliga i målgruppen ("oanträffbara")

Verksamheten har under året systematiserat sitt arbetssätt och samarbete med socialförvaltningarna (SF) för att i högre grad nå de ungdomar som i uppföljningssystemet benämns "oanträffbara". Efter genomförda förbättringsinsatser eftersöks samtliga unga inom KAA på ett systematiskt och likvärdigt sätt. Under året har KAA registrerat 101 ungdomar i kategorin oanträffbara. Det nya arbetssättet har lett till att verksamheten kommit i kontakt med 39 av dessa och kontaktprocessen pågår fortfarande kring 24 ungdomar. Arbetssättet bedöms som framgångsrikt och ingår nu i ordinarie arbetsorganisation. Fokusområdet avslutas därmed.

Stödja hemmavarande ungdomar

Verksamheten har under året arbetat fram en tydlig definition av målgruppen och enhetschefer på KAA och SF har därefter tagit fram en process med beskrivning av arbetssättet i relation till problematiskt hemmavarande ungdomar. Roller, uppdrag och ansvar i arbetet för målgruppen är tydliggjorda, samverkansparter som har betydelse för målgruppen är identifierade och kontakter är upprättade. Det pågår nu en inventering för att genomlysna målgruppens behov i relation till rätten till insatser via exempelvis lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och en informationsinsats till samtlig personal planeras tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd. Även Arbetsförmedlingen har genomfört en informationsinsats med inriktning på arbetslivsinriktad rehabilitering (insatser för personer med diagnoser).

Underlätta praktik

Under året har ett intensivt arbete pågått för att förbättra möjligheterna för unga inom KAA att genomföra individanpassad praktik. Verksamheten har aktivt eftersökt nya samverkansaktörer. För att säkerställa en trygg och givande praktik för ungdomen har verksamheten fördjupat sin kunskap kring arbetsmiljölagstiftning, organisering och avtal. Ett helt nytt avtalsunderlag har tagits fram för att möjliggöra för unga inom KAA att göra praktik hos privata arbetsgivare, vilket ökar praktikutbudet avsevärt. För att ge ungdomarna bästa möjliga förutsättningar erbjuder KAA sedan hösten 2024 en förberedande gruppaktivitet där ungdomarna får möjlighet att utveckla kunskaper och färdigheter inför praktiken.

För att säkerställa att praktikprogrammet är effektivt och ger önskade resultat har verksamheten också arbetat med att förbättra uppföljning och utvärdering. Genom att samla in och analysera data identifieras vad som fungerar väl och vad som kan förbättras. Sammanfattningsvis ser verksamheten mycket positivt på den utveckling som skett inom fokusområdet. Under året har ett ökande antal ungdomar fått en praktikplats, bl.a på Got Event. Efter en gemensam utvärdering har KAA och Got Event stärkt samarbetet och ser positivt på framtida samverkan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Strukturerade dialoger med skolförvaltningarna

Under dialogen konstaterades att samverkan mellan GSF och VLC fortsatt behöver utvecklas på alla nivåer. Idag finns tre huvudsakliga arenor för samverkan på strategisk nivå: Styrgruppen för område Stadsgemensamt, VLC:s enhetscheferns möte med respektive rektorsgrupper och den strukturerade dialogen. De skärningspunkter där GSF och VLC möts har ringats in under året i syfte att stärka samarbete och samverkan samt öka tydligheten. Dessa skärningspunkter, skola-arbetslivsfrågor, normkritik samt kompensatorisk vägledning, utgör fokusområden i VLC:s verksamhetsplan 2024. Grundskoleförvaltningen framhåller att det krävs en struktur på varje skola för att arbeta med studie- och yrkesvägledningen som hela skolans ansvar. Vägledningscentrum informerar om det stöd som kan erbjudas i detta arbete, dels stöd i att upprätta skolans plan för studie- och yrkesvägledning, dels metod- och materialstöd. Ett annat utvecklingsområde som fortsatt kvarstår är samverkan mellan studie- och yrkesvägledaren och den enskilda skolans elevhälsa kring elever i behov av kompensatorisk vägledning.

Samverkan mellan UBF/gymnasieskolan och VLC har ökat och fördjupats under året. Samverkan sker främst inom skola-arbetslivsfrågor, normkritik samt kompensatorisk vägledning, vilka utgör fokusområden i VLC:s verksamhetsplan 2024. När det gäller kompensatorisk vägledning lyfter gymnasieskolan vikten av att belysa goda exempel på samverkan mellan studie- och yrkesvägledare och elevhälsoteam. Generellt uttrycker gymnasieskolan att de är mycket nöjda med samverkan såväl som med studie- och yrkesvägledarnas arbete. Gymnasieskolan ser att studie- och yrkesvägledarna bidrar till en ökad valkompetens hos eleverna, vilket i sin tur påverkar elevernas motivation och studieresultat i en positiv riktning. Idag finns tre huvudsakliga arenor för samverkan på strategisk nivå: Styrgruppen för område Stadsgemensamt, VLC:s enhetscheferns möte med respektive rektorsgrupp och den strukturerade dialogen. En ny arena har under läsåret inrättats i ett av gymnasieområdena; ansvarig enhetschef på VLC har en stående inbjudan till en av områdesledningsgrupperna för direkt samverkan med UC och rektorer. Denna arena kommer att utökas till att omfatta samtliga gymnasieområden. Andra arenor för samverkan är IM-konferensen (introduktionsprogram) samt den konferens som i år har införts kring de nationella programmen. Både gymnasieskolan och VLC ser ett behov av att på ett bättre sätt gemensamt följa upp effekterna av studie- och yrkesvägledningen på skolorna. Gymnasieskolan är positivt inställd till det forskningsprojekt inom området som VLC kommer att påbörja.

Sammanfattande analys

Inför 2024 gjordes ett omtag i VLC:s systematiska kvalitetsarbete i syfte att skapa tydlig riktning, samordning och god uppföljningskultur, som bygger på tydliga mål, strukturerad

dokumentation och personligt ansvarstagande hos samtliga VLC:s medarbetare. Verksamheten tog fram ett antal fokusområden för kvalitetshöjande insatser och formulerade handlingsplaner med tydliga och utvärderingsbara mål och indikatorer för samtliga fokusområden.

Under året har VLC arbetat med att skapa en organisation för uppföljning och utvärdering av verksamheten. Ingångarna i detta arbete har varit att nå delaktighet och förankring hos samtlig personal på VLC, att öka analyskompetensen hos såväl ledningsgrupp som medarbetare samt att skapa arbets- och dokumentationsbesparing. Som ett led i arbetet har verksamhetschefen för VLC under året genomfört fortbildande insatser för såväl ledningsgruppen som hela kollegiet kring resultatanalys. Systematiskt kvalitetsarbete har varit ett stående inslag på enhetsmötena under året, då enhetscheferna tillsammans med sina medarbetare arbetat med mål och aktiviteter i verksamhetsplan och handlingsplaner. Detta i syfte att göra det systematiska kvalitetsarbetet levande och processerna tydliga.

I slutet av året har ett forskningsprojekt påbörjats inom ramen för stadens vetenskapliga arena i syfte att ta fram verktyg för att kunna följa studie- och yrkesvägledningens effekter på elevernas valkompetens.

Samverkan mellan VLC, GSF och gymnasieskolan behöver fortsatt utvecklas. Det har dock skett positiva förflyttningar under året i och med att ett antal nya arenor är inrättade eller kommer att inrättas.

Fokus för det kommunala aktivitetsansvaret är att söka samverkan med aktörer som kan erbjuda anpassade aktiviteter för målgruppen samt att registreringssystemet IST medger uttag av lokal statistik så att verksamheten får förutsättningar att bedriva sitt systematiska kvalitetsarbete.

Den nya rutin för arbetet med att nå de så kallade oanträffbara som KAA tagit fram medför möjlighet att säkerställa arbetssätt, metoder och systematik i arbetet med målgruppen. Att KAA synliggjort målgruppen kan också ses som en bidragande orsak till att verksamheten under året nått en högre andel ungdomar.

Under året har ett intensivt arbete bedrivits för att komma till rätta med de allvarliga bristerna i uppföljningssystemet IST. Dessa brister får konsekvenser dels för det dagliga arbetet, dels i ett mer långsiktigt perspektiv genom att den statistik som KAA redovisar inte i alla delar är korrekt. Orsakerna till problemen är flera: tekniska fel i systemet, otillräckligt stöd från IST:s support och att systemet inte är anpassat för förändringar i rapporteringsbehovet. Bristerna är ännu inte avhjälpta och har en negativ påverkan på verksamhetens förutsättningar att bedriva sitt kvalitetsarbete.

Center för skolutveckling

Center för skolutveckling etablerades 2001 med syfte att stödja utvecklingen av en attraktiv skola. CFS har för närvarande 16 anställda som arbetar med forsknings- och utvecklingsfrågor inom samtliga skolformer. CFS uppdrag är att genomföra strategiskt viktiga utvecklings- och utbildningsinsatser som bidrar till ökad likvärdighet och måluppfyllelse i förskola och skola. Insatserna riktas till samtliga skolformer och fritidshem i Göteborgs Stad, till både kommunala och fristående skolhuvudmän, och har fokus på långsiktig och hållbar skolutveckling som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i ett 1-vuxen-perspektiv. En del av CFS uppdrag är att i insatser sprida erfarenheter och kunskap inom och mellan skolformer. Det skapar en värdefull dynamik som stärker utbildningsområdet i Göteborg.

CFS har även i uppdrag att stödja hela utbildningskedjan i att utveckla utbildningen och undervisningen på vetenskaplig grund, bland annat genom ansvaret att samordna arbetet i den vetenskapliga arenan.

CFS genomför insatser på uppdrag av de fyra förvaltningarna inom utbildningsområdet. CFS initierar också själva insatser utifrån omvärldsbevakning och behov som framkommer i samarbeten med olika professioner och funktioner i förvaltningarna.

Prioriteringar inom uppdraget utgår från nationella styrdokument, kommunfullmäktiges budget, de verksamhetsplaner som tas fram av utbildningsområdets nämnder, förvaltningarnas kvalitetsrapporter samt dialogmöten med förvaltningarna.

Prioriterade mål för verksamheten baserade på kommunala och statliga styrdokument

Stödja verksamheterna i deras arbete med undervisnings- och organisationsutveckling på vetenskaplig grund genom att:

- I alla insatser planera och organisera för långsiktig och hållbar kvalitetsutveckling, genom ett nära samarbete med rektorer och utsedda utvecklingsroller i verksamheterna.
- Skapa strukturer för att i samverkan med förvaltningarna omhänderta kunskapen som skapas i CFS insatser så att den kan spridas och på så sätt skapa synergieffekter i det systematiska kvalitetsarbetet i hela utbildningskedjan.
- I de utbildningar CFS erbjuder rikta fokus på högindexenheter, samt tidiga insatser inom respektive skolform.
- Fortsätta att utveckla nya arenor, till exempel mötesplatser, för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.
- I samtliga insatser lägga ökat fokus på stöd till praktiken att analysera sin undervisning och arbeta systematiskt för att utveckla beprövad erfarenhet.

Följande fokusområden har Center för skolutveckling arbetat med under året:

- Undervisnings- och ämnesutveckling
- Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- Organisationsutveckling
- Barn- och elevhälsa

Undervisnings- och ämnesutveckling

I Göteborgs stads budget 2024 är språkutvecklande arbete en av inriktningarna för förskolan. Grundskola och gymnasieskola skriver fram undervisningsutveckling och matematik som prioriterade områden i sina kvalitetsrapporter. Insatser inom dessa områden är därför prioriterade för CFS verksamhet.

CFS har under året fortsatt att stärka kunskaperna om språk- och kunskapsutvecklande undervisning i samtliga skolformer och ämnen, genom helårsutbildningar samt ett särskilt uppdrag för grundskoleförvaltningen att anordna innehåll för studiedagar under läsåret 24/25. De språk- och kunskapsutvecklande fortbildningar som anordnats under året för förskollärare, barnskötare och lärare i grundskola och gymnasium är Flerspråkighet och interkulturalitet, Genrepedagogik/Reading to Learn, Högläsning och strukturerade samtal F-3 samt Skriva sig till lärande, STL, F-9.

Under 2024 har CFS ökat insatser riktade mot gymnasiet och grundskolan inom matematik utifrån förvaltningarnas identifierade behov av att öka kvaliteten i undervisningen och måluppfyllelsen. Forskningsprojektet MIGEL (matematikutveckling i gymnasiet – stärkt måluppfyllelse grundat i elevers engagemang) genomförs inom ramen för den vetenskapliga arenan och slutrapporteras i juni 2025. Resultatet av projektet kommer att ligga till grund för professionsutveckling för samtliga matematiklärare som gymnasieskolan ska genomföra med stöd av CFS. Inom det särskilda uppdraget för GSF på studiedagar har 101 matematiklärare i åk F-3 samt 4–9 fått kompetensutveckling. Ett antal skolor inom GSF och UBF har också fått stöd kring matematikundervisning på vetenskaplig grund.

Grundskoleförvaltningens nätverk för matematik samt språk-, läs- och skrivutvecklande undervisning leds fortsatt av CFS i samverkan med GSF.

Ämnesutveckling sker även i Mötesplats NT, naturvetenskap och teknik, med målgruppen lärare och förskollärare.

I samtliga helårsutbildningar som CFS genomfört kring språk- och kunskapsutvecklande undervisning får deltagarna stöd i analys och planering av undervisning samt utrymme att pröva nya kunskaper i sin undervisning med uppföljande kollegiala reflektionssamtal. I utvärderingarna framkommer att deltagarna värdesätter struktur, handledning och analysarbete samt att få möjlighet att utbyta erfarenheter med kollegor över staden och mellan olika skolformer. Några lyfter också fram värdet av att ta del av kunskap från ledande forskare.

Det särskilda fortbildningsuppdraget för GSF på studiedagar avslutas under våren 2025 och är därför inte utvärderat. Fortbildningen innehåller sex spår riktade till lärare för olika åldrar samt fritidshem. Planeringstiden var kort och önskemålet var att nå ett så stort antal lärare som möjligt. Följden blev att fortbildningen med främst föreläsningar kan bidra till orientering kring ett kunskapsområde men inte till att långsiktigt utveckla undervisningen. Forskning kring framgångsrik kompetensutveckling visar vikten av att deltagarna får möjlighet att återkommande analysera sin undervisningspraktik samt tillämpa och reflektera över nya kunskaper.

Fortbildningen inom matematikspåret har fokuserat på att stärka ett forskningsbaserat förhållningssätt till lärande och undervisning i matematik. Tanken har varit att deltagarna i nästa steg tillsammans kan bygga vidare på den teoretiska forskningsbasen och utveckla sina undervisningsupplägg på skolorna. Utmaningen har varit att genomföra en utbildning som främst grundas i ett didaktiskt förhållningssätt samtidigt som deltagarna är vana vid ”att göra”.

Inom forskningsprojektet MIGEL har elevintervjuer, enkäter och sammanställningar från tre gymnasieskolor analyserats för att se hur underlaget i nästa steg kan ge stöd för undervisningsutveckling i matematik. Viktiga lärdomar är att elevnära arbete skapar goda grunder för undervisningsutveckling och att förväntningar på insatsen behöver klargöras för samtliga involverade.

Nätverken i matematik och språk-, läs- och skrivutveckling har regelbundet haft träffar med verksamhetsutvecklarna i GSF tillsammans med chefer på GSF och CFS i syfte att utveckla ett samarbete vad gäller både strukturer och kunskaper. Utvärderingar visar att erfarenhetsutbytet är viktigt för nätverken.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Exempel på insatser som genomförts under året som stödjer ett vetenskapligt förhållningssätt och främjar utvecklingen av forskningslitteracitet är en pilotverksamhet med lektorer i undervisningen för GSF, utbildningar som bygger på metoder och kunskap om undervisningsutveckling på vetenskaplig grund, forskning i form av avhandlingsprojekt, stöd till en av HEIS-skolorna (huvudmannens extraordinära insatser) i GSF, FoU-projekt om undervisning i digital läsning på högstadiet samt flera praktikinära forskningsprojekt i samverkan med förskolor, skolor och universitet. Till lektorsuppgifterna hör också att producera rapporter, kunskapsöversikter och vetenskapliga artiklar.

I de praktikinära ULF-projekten är CFS en länk mellan akademien och praktiken och ger stöd i utvecklingsarbete. CFS kommunicerar också resultaten från ULF-projekten, producerar vetenskapliga artiklar samt återkopplar forskningens resultat och slutsatser till förskolor och skolor.

CFS samordnar den gemensamma kommunala forskningsarenan och utgör det utbildningsvetenskapliga navet som samverkar med skolförvaltningarnas noder. Under året har CFS ansvarat för möten i samordningsgruppen och för lektorer i staden. CFS har samordnat arbetet med att skapa en gemensam digital yta för information om vetenskapligt stöd och inom ramen för strukturerade dialoger fört samtal om hur vetenskaplig kompetens kan stödja en förskola och skola på vetenskaplig grund. CFS har också varit delaktiga i att bedriva praktikinära forskning och skapat förutsättningar för forskning i stadens regi. Under året har CFS genomfört förvaltningsgemensamma utvecklingsdagar och samverkat med lärosäten och Göteborgsregionen.

Den vetenskapliga arenan har under året tagit form och blivit mer konkret. Regelbundna aktiviteter enligt arenans årshjul som till exempel stormöte och utvecklingsdagar är välbesökta av förvaltningarnas noder. Enligt arenans samordningsgrupp ska de förvaltningsövergripande mötena fortsatt fokusera på att sprida ett vetenskapligt förhållningssätt och att öka forskningslitteracitet på alla nivåer i förvaltningarna.

MIGEL-projektets syfte är att tillvarata elevernas perspektiv på matematik för att bättre möta deras behov och öka måluppfyllelsen. Resultatet av projektet visar vad eleverna har behov av för att klara matematikämnet på gymnasiet. Projektet synliggör också hur man kan bedriva forskning inom ramen för Göteborgs Stad och den vetenskapliga arenan.

För att CFS ska kunna stötta förvaltningarna kring ett vetenskapligt förhållningssätt är det viktigt att CFS får tillgång till resultat och kartläggningar inom ramen för insatsen och att det finns en mottagarkompetens. De medarbetare som berörs av insatsen behöver vara väl förberedda och insatsen måste vara implementerad i förvaltningen.

Forskningsprojekt och spridning tar ofta mycket längre tid än beräknat. När forskning startar i eller utmynnar i ett utvecklingsarbete blir utvecklingsdelen betydelsefull för pedagogernas fördjupade kunskaper om och utveckling av undervisning. En ytterligare lärdom är att det behöver finnas en utvecklingsorganisation på plats för ett lyckat utvecklingsarbete i samband med den praktiktäna forskningen.

Organisationsutveckling

Många deltagare från både förskola, grundskola och gymnasiet tar liksom tidigare år del av CFS:s utbildning för lärledare. Syftet är att stärka den del av det kollegiala samtalet som fokuserar på gemensamt lärande för utveckling av undervisningen. 30 aktiva lärledare har också deltagit i en mötesplats för kunskapsutbyte.

En kompetensutveckling för mellanledare är ny för läsåret. 40 deltagare från förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning har utvecklat sina kompetenser att leda och organisera förändrings- och utvecklingsprocesser på individ-, grupp- och organisationsnivå. En annan ny kompetensutveckling är en förstelärarytbildning riktad till grundskoleförvaltningen. Totalt 40 deltagare från fyra skolformer har utbildats i att leda förbättringsarbete.

På uppdrag av grundskoleförvaltningen får 30 biträdande rektorer i både hög- och lågindexområden stöd och verktyg i arbetet med att leda och följa upp undervisningsutveckling utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt. CFS har skrivit en kunskapsöversikt om nära ledarskap på uppdrag av förskoleförvaltningen.

Under året har CFS arbetat med processledning, metodstöd och fortbildning för rektorer, verksamhetsutvecklare och programansvariga i gymnasieskolornas introduktionsprogram, IM, för skolornas matematikutveckling samt vid implementering av Gy25. 110 medarbetare från gymnasieskolorna har kompetensutvecklats i nya ämnesplaner, Gy25, liksom cirka 35 specialpedagoger.

En nära samverkan med skolledare är viktig för alla insatser och utbildningar. Inom insatserna för ledarskap och organisationsutveckling visar det sig synnerligen viktigt att skolledare och lärledare/mellanledare blir delaktiga och att skolledningen tar del av insatserna för att utvecklingsarbete ska få fäste i verksamheten.

Det har varit en stor efterfrågan på platser i de nya insatserna för lärledare, mellanledare, förstelärare, skolledare och nyckelpersoner Gy25. En del av dessa utbildningar och insatser är halvvägs genomförda och därför inte utvärderade. I skriftliga underlag uttrycker deltagarna att innehållet är högaktuellt och att det är värdefullt att utbyta erfarenheter. Det finns önskemål, från främst GSF, att fortsätta insatser för skolledare och förstelärare även kommande läsår.

I arbetet med metodstöd och fortbildning för IM har CFS uppfattat att deltagarna uppskattat att få mötas utifrån ett gemensamt uppdrag. Det är viktigt att omhänderta och återkoppla deltagarnas reflektioner.

Kompetensutvecklingen kring Gy25 har visat ett stort behov av processledarkompetens för att implementera reformen och att göra rektorer delaktiga i processen.

Intresset att delta i mötesplatsen för lärledare visar behovet att mötas mellan skolor och skolformer. Vikten av att dela och lära och mötas över skolkulturer visar sig i alla utbildningar inom ramen för CFS verksamhet.

Barn- och elevhälsa

Årets upplaga av Elevhälsans upptaktsdag samlade 890 deltagare. Största antalet deltagare, 77 procent, kom från grundskoleförvaltningen. Temat för 2024, en hälsofrämjande och resiliert förskola och skola, togs fram i samarbete med barn- och elevhälsans enhetschefer utifrån identifierade behov och utvecklingsområden i respektive förvaltning. Enligt ett önskemål från förvaltningarna riktades innehållet till hela elevhälsoteamen och inte till olika yrkesprofessioner.

Utvärderingen visar att den stora majoriteten av deltagarna var nöjda med upptaktsdagen. 84% av deltagarna anser att upptaktsdagens innehåll i hög grad bidrar till utbildning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det krävs nära samverkan med förvaltningarna inför en fortbildningsdag och kring uppföljning av dagen som ska möta olika skolformers behov.

Inom ovanstående fyra fokusområden har cirka 2000 medarbetare i Göteborgs Stad och hos fristående huvudmän under året deltagit i CFS utbildningar, mötesplatser, forskningsprojekt och andra insatser. Främst har insatserna kommunicerats via Utbildningsportalen, Lärtorget, Digitala navet, sociala medier och nätverk.

CFS har i uppdrag att sprida kunskap och erfarenheter om undervisning och utbildning där webbplatsen Lärtorget är en primär kanal. Utifrån CFS samordnande roll i vetenskapliga arenan har kommunikatörerna tagit fram ett förvaltningsgemensamt kommunikationsmaterial och i samarbete med förvaltningarna skapat gemensamma sidor kring vetenskapligt stöd i Digitala navet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Strukturerade dialoger med skolförvaltningarna

Gymnasieskolan och grundskoleförvaltningen uttrycker att strukturer för samverkan har blivit bättre och tydligare. De två förvaltningarna har under året gjort riktade förfrågningar till CFS baserade på behov som framkommit i det egna kvalitetsarbetet. Det gör att insatserna motsvarar de behov som förvaltningarna ser på aggregerad nivå. Forum för samverkan sker med olika frekvens. Förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och Arbvux har under året gjort stora organisationsförändringar vilket har inneburit nya strukturer för samverkan.

Förskoleförvaltningen har i och med ny organisation i stort sett pausat sina förfrågningar till CFS, vilket har lett till att grundskola och gymnasieskola fått en större del av den gemensamma resurs som CFS är. Arbvux byggde i sin omorganisation en nod och startade samverkan med CFS. Under senare delen av året gjordes noden om och samverkan samt föreslagna insatser stannade av.

I dialogerna inför 2025 framkommer ett fortsatt behov av stöd i pågående insatser för främst grundskola och gymnasieskola. CFS inväntar beslut om organisering av område Stadsgemensamt verksamheter för att planera för vilka insatser som kan fortgå/påbörjas efter juni 2025.

Sammanfattande analys

Center för skolutveckling har under 2024 uppfyllt stora delar av verksamhetens prioriterade mål som bygger på lokala och nationella styrdokument. Det innebär att CFS har erbjudit insatser inom samtliga fokusområden och därmed riktat sig till och nått pedagoger i förskolan, lärare, elevhälsopersonal, skolledare och roller på förvaltningsnivå inom alla fyra förvaltningar i utbildningskedjan.

I samtliga helårsutbildningar liksom i riktade insatser har CFS haft ett samarbete med förvaltningarnas utvecklingsroller och Lärarakademin inom GSF. Liknande samarbete

har CFS haft med förskoleförvaltningens och utbildningsförvaltningens utvecklingsroller.

Eftersom rektors delaktighet och ansvar är viktigt för långsiktig skolutveckling har CFS kontakt med rektorer inför utbildningsstart och integrerar moment i utbildningarna där rektorer deltar. Dock kan det nära samarbetet med rektorer i alla insatser stärkas ytterligare inför kommande verksamhetsår.

Målet med CFS insatser är alltid att den kunskap som deltagarna får till sig i en insats för en specifik skolform också vid behov ska kunna initieras i andra skolformer. Flera insatser har riktats till samtliga skolformer och har därmed bidragit till att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i hela utbildningskedjan.

I samtliga helårsutbildningar samt i den speciella fortbildningsinsatsen för GSF har CFS haft målet att samla lärare som undervisar i olika skolformer och olika åldrar. Det ger också lärande för CFS som utbildningsanordnare och goda förutsättningar att löpande kunna utveckla kvaliteten i insatserna för alla skolformer. Det är främst helårsutbildningarna inom området ämnesutveckling som har riktats specifikt till högindexskolor, flertalet har också fokus på tidiga insatser.

Utvärderingen visar att majoriteten av deltagarna i CFS insatser arbetar i förskolan och i grundskolans tidiga år på högindexenheter. Dock har insatsen inför GY25 inneburit att fler gymnasielärare har deltagit. En slutsats är att framöver tydligare rikta sig till skolor med högt socioekonomiskt index även när det gäller utbildningar inom området organisation och ledarskap.

Under året har CFS anordnat flera mötesplatser för att erbjuda kunskaps- och erfarenhetsutbyte för tidigare deltagare på CFS utbildningar, bland annat inom naturvetenskap och teknik, språk-, läs- och skrivutveckling och ledarskap. Inom ramen för vetenskaplig arena har CFS också erbjudit en workshop om att skriva forskningskiss. Mötesplatserna har varit välbesökta och uppskattade.

De kompetensutvecklingar inom området ledarskap och organisation som omfattar hela läsåret har ett ökat fokus på att stödja lärare och rektorer att analysera sin undervisning. Också i ULF-projekt, forskningsprojektet MIGEL samt i helårsutbildningarna i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt har fortbildning i analys av undervisning ingått. Att bygga in metoder för att skapa beprövad erfarenhet i alla utbildningar och insatser är ett område att utveckla nästa år.

CFS har ett samordningsuppdrag för stadens vetenskapliga arena. Arbetet i arenans samordningsgrupp har resulterat i förståelse kring hur det vetenskapliga navet och de olika förvaltningarnas noder organiseras och samarbetar. Utvecklingsdagar och andra aktiviteter är välbesökta och etablerade i samtliga förvaltningar. En uppgift framåt är att lansera en gemensam digital yta för att nå ut med information, bland annat om hur verksamheterna på alla nivåer kan erbjudas stöd i utvecklingen av en skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Arenans vetenskapliga ledare (professor i pedagogik från GU) har bidragit till att möjliggöra för att forskning kan bedrivas inom staden. Det första forskningsprojektet, MIGEL, har genomförts under året.

Inom organisationsutveckling är efterfrågan på insatser och fortbildning fortsatt stor. CFS har utökat antalet utbildningar för ledare under 2024. Insatser i form av processledning för främst gymnasieskolan i olika frågor och för olika verksamheter har också varit efterfrågat.

Att arbeta i tvärprofessionella team där utvecklingsledare, kommunikatörer och lektorer samarbetar ger både djup och bredd i de kompetensutvecklingsinsatser som genomförs. Webbplatsen Läratorget är CFS kanal för den del av uppdraget som handlar om att sprida kunskap och erfarenheter om undervisning och utbildning.

Språkcentrum

Språkcentrums uppdrag är att erbjuda modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet i grundskola och gymnasieskola, samt modersmålsstöd i förskolan. SPC

erbjuder även undervisning i moderna språk på gymnasiet och s.k. provningar. Verksamheten har i dagsläget 260 lärare anställda. SPC har ca 14 000 elever, varav 1 500 på gymnasiet, i ca 75 språk inskrivna.

Tillsammans med övriga verksamheter inom område Stadsgemensamt arbetar SPC med det kompensatoriska uppdraget, för elevers ökade måluppfyllelse och för att ge en bra grund för fortsatt lärande och utveckling. SPC fungerar som ett stöd i elevernas språk- och kunskapsutveckling.

Prioriterade mål för verksamheten baserade på kommunala och statliga styrdokument

- Statliga styrdokument

Undervisningen i modersmål ska syfta till att utveckla elevers språkförmåga, kulturella identitet och flerspråkighet. Eleverna ska stärka tal- och skriftspråk, analysera texter, samt lära om kulturella och samhällsliga förhållanden i modersmålets områden och Sverige.

- Kommunala styrdokument

I kommunfullmäktiges budget för 2024 har man satt som mål att kunskapsresultaten i Göteborg ska öka. För att fortsätta utveckla undervisningen och öka elevernas kunskapsresultat har SPC, utifrån utbildningsförvaltningens (UBF) verksamhetsplan, under året haft ett särskilt fokus på:

- rektors/enhetschefs ledarskap i uppdraget att leda lärares lärande så att kvaliteten i undervisningen fortsätter att förbättras,
- att stärka det vetenskapliga stödet, på alla nivåer, med syfte att utbildning och undervisning än mer ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet,
- att förstärka det kompensatoriska uppdraget och undanröja hinder för elevernas lärande,
- det främjande och förebyggande arbetet för en ökad skolnärvaro.

I grundskoleförvaltningens (GSF) verksamhetsplan för 2024 framgår att man i huvudsak skall ha arbetat med tre förstärkningsområden:

- ökad kvalitet i undervisningen
- tydligare ansvar, styrning och ledning
- ökad likvärdighet

Till dessa förstärkningsområden har det formulerats strategier. Delar av dessa strategier har haft bäring på SPC:s arbete, bl.a. att stärka didaktisk utveckling utifrån skolors resultat och vetenskaplig grund, stärka värdegrundsarbete och insatser för trygghet och studiero, stärka förutsättningar för hållbart ledarskap och medarbetarskap, stärka samverkan inom staden, samt rikta stödande åtgärder för att minska pedagogisk segregation.

Följande fokusområden har Språkcentrum arbetat med under året:

- kompetensutveckling av lärarna utifrån didaktiska och metodiska perspektiv, utifrån vetenskaplig grund och beprövad (kollegial) erfarenhet
- utvecklad samverkan och dialog med förvaltningarna,
- systematiskt kvalitetsarbete.

Kompetensutveckling

Erfarenheter från tidigare år visar att satsningar på lärarnas kompetensutveckling har varit avgörande för undervisningens och studiehandledningens kvalitet. Även under 2024 har SPC haft flera insatser som i utvärderingar med lärarna gett bra resultat. SPC har arbetat långsiktigt med följande områden i samarbete med förstelärarna: kvalitetssäkring av undervisningen, digitalisering, betyg och bedömning, värdegrund samt att öka och säkerställa kvaliteten i studiehandledningen.

Som exempel kan nämnas Skriva sig till lärande (STL) som är en pedagogisk metod som integrerar digitala verktyg med språkutvecklande arbetssätt för att främja elevers skriv- och läsutveckling. Metoden syftar till att stärka elevernas språkliga färdigheter, digitala kompetens och aktiva delaktighet i lärandeprocessen.

Under höstterminen har SPC genomfört kompetensutvecklingsinsatser med fokus på "Läsa för att skriva" och textsamtal, där STL-metoden har integrerats. Detta har gett samtliga lärare möjlighet att fördjupa sina kunskaper om metoden och dess praktiska tillämpning i undervisningen. Insatsen har därigenom stärkt lärarnas verktyg för att arbeta med språkutveckling i kombination med digitalt lärande. Insatserna har varit framgångsrika i att skapa ett gemensamt förhållningssätt till språkutvecklande arbete bland lärarna. Det kollegiala lärandet och möjligheten att tillämpa praktiska tips i den egna undervisningen har lyfts fram som särskilt uppskattat.

Under innevarande läsår har SPC genomfört flera insatser för att stärka arbetet med studiehandledning. Workshops vid läsårets start, ledda av förstelärare, har gett personalen inspiration och konkreta metoder för att arbeta med studiehandledning. Dessa har följts av lärarledda workshops som fördjupat fokus på samarbete, uppföljning och dokumentation. Resultaten visar att dessa insatser har skapat en tydligare struktur i arbetet med studiehandledning.

Att nå en samsyn kring betygs- och bedömningsfrågor är en långvarig process som påbörjades för sex år sedan. Målet har varit att komma till en samsyn kring de olika betygstegen som gäller för olika betygskriterier och förmågor. För att nå dit har det varit viktigt att alla lärare använder samma verktyg, dvs. bedömningsaspekter för olika förmågor. Under året har lärarna tränat sambedömning av skriftlig kommunikativ förmåga och sambedömning av läsförståelse. Sambedömningen har haft sin utgångspunkt i svenska texter och fortsatt inom språkgrupper med egna elevers texter där man tagit hänsyn till språkets specifika drag.

Viktiga funktioner i V-klass har repeterats och nyheter kopplade till Googlemiljön introducerats. Superanvändarna har fått fortbildning av förvaltningen. AI som verktyg i skolan har de senaste åren haft en dramatisk utveckling. På SPC har personalen utbildats i generativ AI, inklusive konversationsagenter i språkundervisning. Konversationsagenter är ett AI-verktyg som tillåter användaren att interagera med en digital, människoliknande karaktär i verklighetsnära situationer. Flera workshops om digitala verktyg har också genomförts.

Samverkan och dialog med förvaltningarna

SPC har, tillsammans med Mottagningsenheten (GSF), reviderat anvisningar för modersmålsundervisning, elevresor, studiehandledning samt överenskommelser för köp och leverans av modersmål och studiehandledning. Dessa anvisningar syftar till att ge rektorer tydliga riktlinjer för deras arbete med modersmål och underlätta kommunikationen med vårdnadshavare. SPC och Mottagningsenheten har gemensamt genomfört en utbildning för rektorer och biträdande rektorer kring introduktion av nyanlända grundskoleelever i Göteborgs Stad.

SPC har genomfört rektorsträffar på mer än hälften av stadens grundskolor. Genom ökad dialog med skolorna har SPC bidragit till kunskapen om modersmålets och studiehandledningens betydelse.

SPC har under året förbättrat dialogen med gymnasieskolan. Detta har lett till tydligare rutiner som i sin tur medfört att man kunnat nyttja gymnasieskolans lokaler på ett mer effektivt sätt. SPC har fortsatt haft dialog med rektorsgrupper kring verksamhetens utbud och arbete för att öka elevernas närvaro. Där SPC 2023 startade arbetet har man kunnat se en 10-procentig ökning i närvaro, mycket tack vare att man infört nya rutiner för uppföljning.

Samverkan med förvaltningarna behöver dock förbättras framöver. Strukturer och rutiner för dialog behöver förbättras, inte minst då det kommer till SPC:S möjlighet att få möta rektorsgrupper runt om i staden, i olika verksamheter.

Systematiskt kvalitetsarbete

Strukturerade dialoger med skolförvaltningarna

I de strukturerade dialogerna med förvaltningarna har man kunnat konstatera att förvaltningarna i huvudsak är nöjda med det som SPC levererar. En av de stora utmaningarna som behandlats i denna dialog är det underskott SPC varit tvunget att hantera till följd av minskade beställningar av studiehandledning från GSF. En annan fråga som diskuterats är betygsresultat (GSF) och hur det kommer sig att elever generellt sett har högre betyg i modersmål (14,7) än i andra ämnen (11). Detta är något som kommer att följas kommande år.

Uppföljning av leverans och kvalitet av modersmålsundervisning och studiehandledning i grundskolan har gjorts fyra gånger per år, i dialoger mellan SPC och Mottagningsenheten. Dialogerna har även behandlat eventuella utvecklingsfrågor kopplade till de köpta tjänsterna och kring samverkan mellan förvaltningarna. Uppföljningen har gjorts utifrån i förväg överenskomna uppföljningsunderlag.

Sammanfattande analys

Skollagen kräver att huvudmän och skolor systematiskt följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten utifrån nationella mål och forskning. Kvalitetsarbetet kräver struktur, delaktighet och tydliga ansvarsfördelningar för att identifiera och prioritera utvecklingsområden. Det systematiska kvalitetsarbetet på SPC bygger på en analysmodell som innehåller tre delar: strukturkvalitet, processkvalitet och resultatkvalitet. I analyser används kvantitativa och kvalitativa underlag och formen är ofta digitala enkäter.

Resultat från 2024 visar att arbetet har lett till att lärarnas undervisningskompetens i läsning och skrivning har utvecklats och deras ämneskompetens ökat, och att likvärdigheten i betygsättning har ökat genom att sambedömning har genomförts. På SPC har alla enhetschefer varit delaktiga i arbetet med att leda lärarnas lärande och därmed bidragit till att kvaliteten i undervisningen förbättrats. Dels genom uppdragsdialogen och lektionsbesök hos varje medarbetare, dels genom didaktiska och metodiska samtal med grupper av lärare.

I SPC:s ledningsgrupp har ett arbete inletts för att stärka verksamhetens ledarskap i linje med tydliggörande av ansvar, styrning och ledning. Fokus har legat på strukturer och dialog som byggt samsyn och likvärdighet mellan enheterna.

Det ekonomiska underskottet har lett till övertalighet i personalen och en omställningsprocess som följd. Därför har organisationen setts över och nya rutiner och principer införts. Underskottet har även resulterat i en översyn av verksamhetens effektivitet kopplad till förläggning av lärares arbetstid. I samband med detta har dialoger kring värdegrund och medarbetarskap förts på APT. Det arbetet fortsätter nästa år.

3 Ledning och styrning

Område Stadsgemensamt leds av en utbildningschef. Var och en av de tre verksamheterna leds av en verksamhetschef och för Vägledningscentrum och Språkcentrum även enhetschefer.

För område Stadsgemensamt finns sedan områdets bildande år 2014 en styrgrupp med representanter i form av chefer från skolförvaltningarna. Syftet är att säkerställa transparens, delaktighet och inflytande i verksamheterna i område Stadsgemensamt, för berörda skolområden inom utbildningsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Arbetet i styrgruppen utvärderas regelbundet. Den senaste utvärderingen av styrgruppens arbete visade att styrgruppens arbete fungerar bra och i enlighet med sitt syfte, uppdrag och mandat. Ett arbete har påbörjats för att justera något i arbetsformerna, men detta pausades på grund av utredning av områdets organisatoriska tillhörighet. Styrgruppens arbete, styrgruppsmedlemmarnas kommunikation och förankring av frågor som behandlas i sina resp. förvaltningar samt arbetet i övriga forum tillsammans med

förvaltningarna är centrala för att tillvarata den potential som finns i det stadsgemensamma området. Härigenom finns förutsättningar för de fyra olika huvudmännen att styra, leda och ta sitt ansvar utifrån styrdokument, ekonomi och kvalitet.

Gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har etablerats en taktisk samverkansgrupp som en del av stadens samverkan med Arbetsförmedlingen, vilket regleras i en överenskommelse mellan berörda parter. Det strategiska samordningsansvaret för kommunala aktivitetsansvaret ingår som en del i den taktiska samverkansgruppens uppdrag. Utbildningsnämnden har ett samordnande uppdrag för KAA, vilket stipuleras i utbildningsnämndens reglemente.

4 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet har under året bedrivits för området som helhet, för resp. verksamhet och inom resp. verksamhet. Utgångspunkten är att arbeta med ständiga förbättringar och analyser görs på olika nivåer, på "mikronivå" inom en verksamhet, för en hel verksamhet och på områdesnivå. Analyser aggregeras när det är möjligt och relevant till nästa nivå. Under resp. verksamhet beskrivs analys av det systematiska kvalitetsarbetet under 2024.

Genomförda uppföljningar visar att de tjänster område Stadsgemensamt levererar inom respektive verksamhet håller mycket god kvalitet. Varje verksamhet identifierar inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete de områden som behöver utvecklas ytterligare.

De övergripande målen, framtagna av områdets ledning, för år 2024 har varit:

- att det gemensamma arbetet och omvärldsbevakning för skolförvaltningarna präglas av professionalitet och av stadsgemensamts, rektorers och övriga skolledares fokus på uppdraget; barns utveckling och elevers måloppfyllelse
- att transparens, delaktighet och inflytande i de stadsgemensamma verksamheterna av förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen samt socialförvaltningarna, ska upplevas fungera väl
- att fungera som mottagare av staden-gemensamma uppdrag där samordning kan leda till högre effektivitet och kvalitet, med koppling till områdets verksamheter och ett 1-19-årsperspektiv, och härigenom bidra till likvärdighet

Strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet förutsätter ett väl utvecklat samarbete med samtliga aktörer som det stadsgemensamma området samarbetar med. Så långt möjligt behöver tydliggöras hur det arbete som bedrivs i det stadsgemensamma områdets verksamheter påverkar måloppfyllelsen hos de som verksamheterna inom området är till för. Denna rapportering samt tillhörande analyser sker i respektive nämnd och förvaltning.

Efter varje budgetår görs en samlad uppföljning av VLC, CFS och SPC bidrag för ökad måloppfyllelse för barn och elever. Under hösten -24 har genomförts strukturerade dialoger (se under resp. verksamhet) mellan verksamheterna inom område Stadsgemensamt och förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen för att få förvaltningarnas bild. Dialogerna utgör en viktig grund för fortsatt samarbete och för områdets systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete.

Under året har verksamheterna inom det stadsgemensamma området blivit en tydligare och mer integrerad del av skolförvaltningarnas systematiska kvalitetsarbete. Härigenom får område Stadsgemensamt skolförvaltningarnas bild av hur de stadsgemensamma verksamheterna bidrar till måloppfyllelsen samt bidrar med sin bild till förvaltningarnas arbete.